

BELEIDSPLAN WMO 2008-2012

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
2.	Achtergronden bij het ontstaan van de Wmo	4
3.	De Wmo in grote lijnen	5
3.1.	Welke taken gaan over naar de Wmo	5
3.2.	De belangrijkste punten van de Wmo	6
3.2.1.	Beleidsplan Wmo	6
3.2.2.	Compensatieplicht voor individuele voorzieningen	7
3.2.3.	De verplichting om de klant een keuze voor te leggen	7
3.2.4.	Burgerparticipatie	7
3.2.5.	Overheveling huishoudelijke verzorging naar de gemeente	8
3.2.6.	Verordening individuele voorzieningen + besluit	9
3.2.7.	Prestatievelden	9
3.2.8.	Het ZorgLoket	9
3.2.9.	Keuzevrijheid	9
3.2.10.	Kwaliteit	10
3.2.11.	Overgangsrecht	10
4.	Bedum in cijfers	10
5.	Beleidsvisie	11
5.1.	Beleidsruimte voor de gemeente	11
5.2.	Uitgangspunten voor het beleid	12
6.	Wmo en de financiën	13
6.1.	Budgetoverzicht 2006	13
6.2.	Budgetoverzicht 2007	13
6.3.	Administratieve organisatie	14
6.4.	Rechtmatigheid	15
7.	Afstemming met aangrenzende wetten	15
8.	Prestatievelden nader belicht	16
8.1.	Prestatieveld 1: Het bevorderen van de sociale samenhang en leefbaarheid	17
8.1.1.	Omschrijving prestatieveld	17
8.1.2.	Lokaal sociaal beleid	18
8.1.2.1.	Bestaand en nieuw beleid	18
8.1.2.2.	Beleidsuitvoering	18
8.1.2.3.	Financieel kader	18
8.1.3.	Bibliotheekwerk	18
8.1.3.1.	Bestaand en nieuw beleid	18
8.1.3.2.	Beleidsuitvoering	19
8.1.3.3.	Financieel kader	19
8.1.4.	Kinderopvang	20
8.1.4.1.	Bestaand en nieuw beleid	20
8.1.4.2.	Beleidsuitvoering	21
8.1.4.3.	Financieel kader	21
8.1.4.4.	Peuterspeelzalen	21
8.1.4.4.1.	Bestand en nieuw beleid	21
8.1.4.4.2.	Beleidsuitvoering	22
8.1.4.4.3.	Financieel kader	22
8.1.5.	Muziekonderwijs en muziekverenigingen	22

8.1.5.1.	Bestaand en nieuw beleid	22
8.1.5.2.	Beleidsuitvoering	23
8.1.5.3.	Financieel kader	23
8.1.5.4.	Muziekverenigingen	23
8.1.6.	Cultuureducatie	23
8.1.6.1.	Bestaand en nieuw beleid	23
8.1.6.2.	Beleidsuitvoering	23
8.1.6.3.	Financieel kader	24
8.1.7.	Dorpshuizen en verenigingsgebouwen	24
8.1.7.1.	Bestaand en nieuw beleid	24
8.1.7.2.	Beleidsuitvoering	25
8.1.7.3.	Financieel kader	25
8.1.8.	Kunst en cultuur	26
8.1.8.1.	Kulturele Commissie Bedum (KKB).....	26
8.1.8.2.	Regionaal Cultuurplan	26
8.1.9.	Stichting Welzijn Bedum (SWB)	26
8.1.9.1.	Bestaand en nieuw beleid	26
8.1.9.2.	Beleidsuitvoering	28
8.1.9.3.	Financieel kader	28
8.1.10.	Stichting gemeentelijke opvang vluchtelingen Bedum	28
8.1.11.	Stichting Wereldwinkel Bedum	28
8.1.12.	Oranjeverenigingen	29
8.1.13.	Maatschappelijk werk	29
8.1.13.1.	Slachtofferhulp Nederland	29
8.1.14.	Sportbeleid	30
8.1.14.1.	Bestaand en nieuw beleid	30
8.1.14.2.	Beleidsuitvoering	31
8.1.14.3.	Financieel kader	31
8.1.15.	Recreatie en toerisme	31
8.1.16.	WWB en de Wmo	31
8.1.17.	Gezondheidszorg en de Wmo	32
8.1.18.	Onderwijs en de Wmo	32
8.2.	Prestatieveld 2: Preventieve ondersteuning jeugd	36
8.2.1.	Omschrijving prestatieveld	36
8.2.2.	Bestaand en nieuw beleid	36
8.2.3.	Beleidsuitvoering	37
8.2.4.	Financieel kader	37
8.3.	Prestatieveld 3: Informatie, advies en cliëntondersteuning	37
8.4.	Prestatieveld 4: Mantelzorg en vrijwilligers	38
8.4.1.	Omschrijving prestatieveld	38
8.4.2.	Bestaand en nieuw beleid	39
8.4.3.	Beleidsuitvoering	39
8.4.4.	Financieel kader	40
8.5.	Prestatieveld 5: Bevorderen deelname aan het maatschappelijk verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem	40
8.6.	Prestatieveld 6: Voorzieningen voor gehandicapten en mensen met psychische (psychosociale) problemen	41
8.6.1.	Omschrijving prestatieveld	41
8.6.2.	Bestaand en nieuw beleid	41
8.6.3.	Beleidsuitvoering	41
8.6.4.	Financieel kader	42
8.7.	Prestatieveld 7: Maatschappelijke opvang, advies en steunpunten	

	huiselijk geweld	42
8.8.	Prestatieveld 8: Openbare en geestelijke gezondheidszorg (OGGz)...	43
8.8.1.	Omschrijving prestatieveld	43
8.8.2.	Bestaand en nieuw beleid	43
8.8.3.	Beleidsuitvoering	43
8.8.4.	Financieel kader	43
8.9.	Prestatieveld 9: Ambulante verslavingszorg	43
8.10.	Prestatieveld 10: wonen, welzijn en zorg	44
8.10.1.	Omschrijving prestatieveld	44
8.10.2.	Bestaand en nieuw beleid	44
8.10.3.	Beleidsuitvoering	45
8.10.4.	Financieel kader	45

Bijlagen:

1. Startnotitie Wmo april 2006
2. Notitie burgerparticipatie en de Wmo
3. Verordening Wmo
4. Verstrekkingsboek
5. Besluit Wmo
6. Protocol huishoudelijke hulp na ontslag uit het ziekenhuis
7. Plan van aanpak beleidsplan Wmo
8. Notitie minimabeleid
9. Subsidieverordening gemeente Bedum
10. Notitie over de subsidiëring van dorpshuizen c.q. verenigingsgebouwen (1985)
11. Evaluatie Wet voorzieningen gehandicapten 2002 – 2006
12. Rapportage ontwikkeling van mantelzorgondersteuning in de gemeente Bedum in 2006
13. Vrijwilligerswerk en organisatie vrijwilligershulp
14. Bedum in cijfers

1. Inleiding

Op 1 januari 2007 is de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) ingevoerd. In de jaren 2005 en 2006 is veel voorbereidend werk verricht. Met ondersteuning van het projectbureau Wonen, Welzijn en Zorg (WWZ), de Regioraad, een gemeentelijke werk- en stuurgroep en collega ambtenaren in de regio Noord-Groningen is toegewerkt naar de invoering. Zo is in de gemeente Bedum het digitale zorgloket in werking gesteld (december 2005), is een startnotitie vastgesteld (mei 2006), een Wmo-adviesraad ingesteld (juni 2006) en een verordening vastgesteld (september 2006).

Er zijn diverse voorlichtingsbijeenkomsten gehouden. In december 2006 zijn een verstrekkingsboek en een (financieel) besluit vastgesteld en ter advisering voorgelegd aan de Wmo-adviesraad.

In Regioraadverband is een aanbestedingsprocedure huishoudelijke hulp gevolgd, die heeft geleid tot een contract met drie zorgaanbieders (Stichting Thuiszorg Groningen, Stichting Oosterlengte en de samenwerkende partijen De Hoven/Fivelland), die de huishoudelijke hulp uitvoeren.

Verder moest aandacht worden besteed aan een nieuw fenomeen namelijk de invoering van het persoonsgebonden budget (Pgb).

Vervolgens moesten er nog afspraken worden gemaakt met diverse instellingen als de genoemde zorgaanbieders, het zorgkantoor en Scio Consult dat de indicering (indien nodig) van de huishoudelijke hulp en hulpmiddelen uitvoert. Het Centraal Administratie Kantoor (CAK) voert de inning van de eigen bijdragen betreffende de huishoudelijke hulp voor de gemeente uit.

In maart 2007 is door het college een plan van aanpak beleidsplan Wmo vastgesteld.

Leeswijzer

Alle nieuwe beleidsvoorstellen en voornemens tot nieuw beleid worden geaccentueerd.

2. Achtergronden bij het ontstaan van de Wmo

In de memorie van toelichting bij de Wmo wordt duidelijk aangegeven dat de inhoud van de wet mede is ingegeven door de vergrijzing. In de laatste vijftig jaar zijn we gewend geraakt aan de verworvenheden van de verzorgingsstaat: bestaanszekerheid, inkomensgaranties voor individuele burgers gebaseerd op wettelijk vastgelegde rechten en nagenoeg volledige verzekering van ziektekosten voor iedereen. Hierdoor ontstond een samenleving waarin ruimte kwam met een aantal ongewenste effecten:

- de professionalisering van zorgzaamheid en zorg;
- de afwenteling van individuele verantwoordelijkheid naar de collectiviteit;
- de juridisering van zorgafspraken;
- de individualisering van de samenleving.

De verzorgingsstaat bracht, door verbeterde leefomstandigheden en betere zorg, met zich mee dat we met zijn allen steeds ouder worden. Dankzij de verbeterde medische technologie bereiken ook gehandicapte en chronisch zieke mensen een hogere leeftijd.

In verhouding daalde het aantal mensen dat actief is op de arbeidsmarkt. Bovendien deden relatief veel – meer dan verwacht – mensen een beroep op de arbeidsongeschiktheidsverzekeringen. De verhouding tussen het “producerende” deel van de bevolking en degenen die daarvan afhankelijk zijn, is ongunstiger geworden. Instanties als het Sociaal Cultureel Planbureau, de Sociaal

Economische Raad en de Raad voor Volksgezondheid en Zorg vragen al enige tijd aandacht voor deze ontwikkelingen en voor de beperkte houdbaarheid van de verzorgingsstaat.

De kosten op grond van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) stegen de laatste jaren met 10 tot 15% per jaar. Er zijn de afgelopen vier jaar allerlei maatregelen getroffen om de toegang tot de AWBZ te beperken, zoals een verscherping van indicatiënormen.

Ook is een nota “gebruikelijke zorg” vastgesteld, waarin tot uitdrukking wordt gebracht wat er van huisgenoten mag worden verwacht. De vraag van de individuele zorgvrager is niet meer normgevend, maar de draagkracht van het sociaal netwerk.

Het begrip “civil society” doet zijn intrede. Een samenleving van en voor de burgers. Het staat voor hulp en ondersteuning aan elkaar en het minder steunen op de overheid. Het heeft betrekking op het geheel aan gezin en familiebanden, sociale netwerken, buurt, vrijwilligerswerk en de welzijnssector.

De Wmo is een nieuwe wet die beoogt dat iedereen volwaardig aan de samenleving kan deelnemen. De bedoeling is om door een samenhangend lokaal beleid meedoen mogelijk te maken, dicht bij de burger uitgevoerd door een daarvoor goed toegeruste gemeente.

De Wmo is een onderdeel van een groter zorgvernieuwingproces dat is gestoeld op vier pijlers:

- a. terugdringing van de kosten van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) door deze wet te beperken tot de langdurig noodzakelijke en onverzekerbare zorg;
- b. inspelen op de toenemende vergrijzing;
- c. meer verantwoordelijkheid bij de burgers neerleggen;
- d. decentralisatie van beleid.

Omdat de AWBZ wordt versoberd zijn aanvullende voorzieningen nodig die het best op lokaal niveau kunnen worden georganiseerd. Met de Wmo is een wettelijke grondslag gecreëerd voor een stelsel waarin de huidige verantwoordelijkheden voor de Wet voorzieningen gehandicapten (Wvg), de Welzijnswet en de verantwoordelijkheid voor een vangnet voor niet-medisch georiënteerde zaken samenkomen. Gekozen is voor de volgende drieslag:

- mensen die dat kunnen, dienen meer dan nu het geval is zelf oplossingen te bedenken in de eigen sociale omgeving voor problemen die zich voordoen;
- gemeenten moeten zorgen voor een goed samenhangend stelsel van ondersteuning voor hun inwoners die niet goed in staat zijn in bepaalde situaties zelf of samen met anderen oplossingen te realiseren;
- het rijk draagt zorg voor een AWBZ die verzekert waarvoor ze is bedoeld: zware en continue zorg, die grote financiële risico's voor individuen met zich meebrengt en die particulier niet te verzekeren is. Dit geldt in ieder geval voor mensen met een ernstige lichamelijke of verstandelijke handicap, dementerende ouderen en chronisch psychiatrische patiënten.

De uitvoering van de Wmo is een verantwoordelijkheid van de gemeente. Hiervoor is gekozen omdat de gemeentelijke overheid het dichtst bij de burger staat. Daarnaast maakt deze keuze afstemming mogelijk met andere beleidsterreinen zoals b.v. openbare gezondheidszorg, volkshuisvesting en sociale zaken (b.v. bijzondere bijstand).

3. De Wmo in grote lijnen

3.1. Welke taken gaan over naar de Wmo ?

De Wmo is een nieuwe wet met nieuwe beleidsdoelen en nieuwe wettelijke verplichtingen. In de wet is opgenomen:

- de Welzijnswet: met o.a. bibliotheek, jeugdwerk, ouderenwerk, sport, cultuur, sociaal culturele activiteiten, maatschappelijk werk.

- de Wvg met vervoersvoorzieningen (o.a. regiotaxi en scootmobielen), rolstoelen en woningaanpassingen.
- de AWBZ : daar waar het gaat om de huishoudelijke verzorging als onderdeel van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten.
- de AWBZ subsidieregelingen:
  - Subsidiereregeling Coördinatie Vrijwillige Thuishulp en Mantelzorgondersteuning
  - Subsidiereregeling diensten bij wonen met zorg
  - Initiatieven openbare geestelijke gezondheidszorg.
  - Zorgvernieuwingsprojecten GGZ.
  - OGGz: de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg.

Het is de bedoeling dat na de invoering van de Wmo het rijk zich gaat bezighouden met de vraag of er nog andere functies van de AWBZ moeten worden overgeheveld naar de Wmo. Het gaat dan om activerende en ondersteunende activiteiten (dagopvang, dagbehandeling en ondersteuning) en de subsidieregeling MEE (MEE is een organisatie voor ondersteuning van mensen met een beperking, de voormalige Sociaal Pedagogische Dienst). In een voortgangsrapportage over de Wmo gericht aan de Tweede Kamer in april 2007 wordt gemeld dat de overheveling van een landelijk budget voor cliëntondersteuning van chronisch zieken en gehandicapten die was gepland in 2008 voorlopig van de baan is. Hoewel een wettelijke taak voor gemeenten wordt het budget (landelijk €160 miljoen) voorlopig niet overgeheveld.

Met de invoering van de Wmo komt er dus het één en ander op de gemeente af. De indruk kan ontstaan dat op alle genoemde terreinen een heel nieuw stelsel aan voorzieningen, programma's en activiteiten moet worden ontwikkeld. Deze indruk is niet juist. Gemeenten voeren al heel veel uit op het brede terrein van wonen, welzijn en zorg, maar werden nog nooit verplicht om die drie deelreinen in onderlinge samenhang uit te werken. Die samenhang probeert de Wmo aan te brengen.

In de komende jaren zal een herijking van het beleid moeten plaatsvinden. De motivatie van deze keus ligt in het gegeven dat met de invoering van de Wmo de grondgedachte voor het wonen, welzijn en zorg wezenlijk verandert. Met de invoering van de Wmo wordt deels afstand gedaan van de verzorgingsstaat en wordt nadrukkelijk de verantwoordelijkheid in eerste plaats bij de burger zelf neergelegd. De overheid zorgt voor voorzieningen op het moment dat de burger niet meer in staat is om zelf zijn verantwoordelijkheid te nemen. Dit impliceert een andere invalshoek voor het lokale beleid op het terrein van wonen, welzijn en zorg. Het bestaande beleid moet beter op elkaar afgestemd worden, zodat op termijn daadwerkelijk sprake is van Wmo-beleid. Dit houdt in dat moet worden gewerkt aan de totstandkoming van een beleidsplan. Voorgeschreven is dat dit voor 2008 moet worden uitgevoerd.

Het college is bij de beleidsvoorbereiding verplicht advies te vragen aan de gezamenlijke vertegenwoordigers van representatieve organisaties van de kant van de vragers op het gebied van maatschappelijke ondersteuning (de Wmo-adviesraad).

3.2. De belangrijkste punten van de Wmo

3.2.1. Beleidsplan Wmo

In de startnotitie is aangegeven dat in 2007 een beleidsplan Wmo wordt voorgelegd aan de raad. De eerste aanzet hiertoe is gegeven met de vaststelling van een plan van aanpak beleidsplan Wmo.

Er worden negen prestatievelden genoemd bij de Wmo. Daarbij komt nog een (niet wettelijk voorgeschreven) prestatieveld tien wonen, welzijn en zorg, dat apart aandacht behoeft.

Artikel drie van de Wmo geeft aan dat de gemeenteraad voor de periode van maximaal vier jaar een plan moet vaststellen. In het plan wordt per prestatieveld ingegaan op de volgende onderdelen:

omschrijving prestatieveld;
wat doen we nu (inventarisatie van bestaand beleid) en wat zijn we van plan (nieuw beleid);
beleidsuitvoering (samenhang met andere prestatievelden en wie betrekken we hierbij); wat zijn
de financiële kaders.

Een belangrijk aspect van de Wmo is de mate van betrokkenheid van de bevolking bij de
planvorming (participatie).

Het is verplicht om jaarlijks een tevredenheidsonderzoek te houden en dit samen met de registratie
van prestaties voor 1 juli te presenteren als een benchmark. Anders dan totnu toe moeten we de
prestaties op het welzijnsterrein gaan publiceren in een landelijke benchmark. De benchmark is
verplicht en de staatssecretaris bepaalt de wijze van benchmarking.

*Een onvermijdelijke vraag die door de politiek moet worden beantwoord heeft betrekking op het
ambitieniveau van de gemeente Bedum op dit gebied. Enerzijds legt de Wmo veel
verantwoordelijkheden en keuzes bij de gemeenten neer, anderzijds kunnen gemeenten niet verder
reiken dan hun financiële polsstok lang is. Aangegeven zal worden welke beleidsonderdelen meer
aandacht behoeven, de zogenaamde speerpunten van beleid.*

3.2.2. Compensatieplicht voor individuele voorzieningen

De wet bevat nu een algehele compensatieplicht voor individuele voorzieningen (de voormalige
Wvg-voorzieningen aangevuld met huishoudelijke hulp). De gemeente heeft de plicht om
belemmeringen in de deelname aan de samenleving en zelfredzaamheid te compenseren.
Hieronder wordt in ieder geval verstaan:

- het kunnen voeren van een huishouding;
- het normale gebruik van een woning;
- het zich in de woning kunnen verplaatsen;
- het zich zodanig kunnen verplaatsen dat aansluiting kan worden gevonden bij
regionale-bovenregionale- en landelijke vervoerssystemen;
- het kunnen ontmoeten van andere mensen en het aangaan en onderhouden van sociale
verbanden om op die manier te kunnen deelnemen aan het lokaal sociaal
maatschappelijke leven.

De gemeente heeft beleidsvrijheid met welke voorzieningen dit kan worden gecompenseerd.

3.2.3. De verplichting om de klant een keuze voor te leggen

In de wet is opgenomen dat de gemeente verplicht wordt de klant bij alle individuele
voorzieningen in de Wmo een keuze te geven tussen:

- * **Pgb:** Persoons gebonden budget; een som geld waar de klant alles zelf mee regelt. Dit geldt
vanaf 2007 dus ook voor de hulpmiddelen als bijvoorbeeld een rolstoel of een
scootmobiel;
- * **ZIN:** Zorg In Natura; zoals dit tot nu toe werd gedaan met de Wvg voorzieningen.
In de AWBZ bestond al de mogelijkheid tot het verkrijgen van een Pgb.
- * **FT:** Financiële Tegemoetkoming; het verschil met een Pgb is dat de gemeente veel meer
organiseert voor de klant.

3.2.4. Burgerparticipatie

De Wmo verplicht de gemeente om alle maatschappelijke organisaties bij de beleidsvoorbereiding
te betrekken. Er is een notitie “burgerparticipatie en de Wmo in de gemeente Bedum” opgesteld.
In juni 2006 is een voorlichtingsbijeenkomst gehouden. Overleg is gepleegd met diverse
organisaties in de gemeente zoals bijvoorbeeld verenigingen van dorpsbelangen, ouderenbonden,
platform gehandicapten, cliëntenplatform en kerken, waarna een Wmo-adviesraad is geïnstalleerd.

In de gemeente Bedum zijn op dit beleidsterrein naast de Wmo-adviesraad het platform gehandicaptenbeleid en de cliëntenraad sociale zaken actief.

In toenemende mate wordt de burger op vrijwel alle beleidsterreinen betrokken bij beleidsvoornemens of uit te voeren plannen en werkzaamheden. Hierdoor wordt acceptatie en draagvlak voor beleid verkregen. Zo is er bijvoorbeeld overleg geweest bij de totstandkoming van speelterreinen in Onderdendam en Noordwolde, het Arjen Robben Veld, skatevoorzieningen in Bedum en de renovatie van de Mauritsshal in Zuidwolde. Themagerichte bijeenkomsten (b.v. brede school) behoren ook tot de mogelijkheden om personen, instellingen en organisaties te betrekken bij het beleid.

Bij het opstellen van bestemmingsplannen wordt de wettelijke procedure gevolgd met inspraakavonden of inloopbijeenkomsten. Bij de voorbereiding van projecten voor herinrichting van wegen en vervanging van riolering is er veelvuldig contact met de burger. In de regel vindt er drie keer per project overleg plaats. Allereerst wordt de bestaande situatie met de bewoners geanalyseerd. Vervolgens wordt een schetsontwerp gemaakt en voorgelegd aan de betrokken burgers, waarna het definitieve ontwerp nogmaals wordt besproken. In de meeste gevallen wordt er ook nog tijdens de eerste bijeenkomst een werkgroep met vertegenwoordigers van de buurt gevormd. Uiteraard vindt er voortdurend overleg plaats met verenigingen en stichtingen die een bepaald belang vertegenwoordigen (bijvoorbeeld: sportverenigingen, muziekschool, bibliotheek, Stichting Welzijn Bedum, peuterspeelzalen Bedum).

De Wmo-adviesraad zal worden betrokken bij de totstandkoming van het beleidsplan Wmo 2008 – 2012. De adviesraad is samengesteld met personen afkomstig uit de volgende geledingen:

- Cliëntenraad verzorgingstehuis “Alegunda Ilberi”;
- Cliëntenplatform Bedum/Ten Boer/diaconie gereformeerde kerk (synodaal) Bedum;
- Cliëntenraad instelling voor verstandelijk gehandicapten 's Heeren Loo Opmaat;
- Plaatselijk Belang Zuidwolde;
- Vereniging Plaatselijk Belang Noordwolde;
- Overlegorgaan samenwerkende ouderenbonden (OSO);
- Diaconie gereformeerde kerk (vrijgemaakt) Bedum;
- Platform gehandicaptenbeleid;
- Hervormde gemeente Bedum;
- Federatie Nederlandse vakbeweging (FNV);
- Diaconie gereformeerde kerk Zuidwolde;
- Nederlandse patiëntenvereniging;
- Christelijk Nationaal Vakverbond (CNV);
- Stichting Welzijn Bedum.

3.2.5. Overheveling huishoudelijke verzorging naar de gemeente

Per 1 januari 2007 wordt de (nu genoemde) huishoudelijke hulp (HH) uitgevoerd door de gemeente. De klanten die worden geïndiceerd voor huishoudelijke hulp kunnen kiezen tussen drie zorgaanbieders: de Stichting Oosterlengte, de Stichting Thuiszorg Groningen en de samenwerkende partijen De Twaalf Hoven/Fivelland.

Er waren op 1 januari 2007 153 klanten die HH ontvangen van Thuiszorg Groningen en 3 van De Hoven/Fivelland. In totaal 156 klanten. Op deze datum zijn er 32 klanten die een Pgb voor de huishoudelijke hulp ontvangen. Deze personen vallen met de nieuwe Pgb-ers in 2007 nog onder het regiem van het zorgkantoor.

Er is een verschil tussen HH1 en HH2. HH1 is de zogenaamde alphahulp voor lichte huishoudelijke hulp (stofzuigen, afwassen e.d.). HH2 is een meer ondersteunende functie zoals het

weer zelfredzaam maken na bijvoorbeeld een ziekenhuisopname. Het tarief voor de alphahulpen bedraagt €16,- per uur. De alphahulpen zijn niet in dienst bij de thuiszorginstellingen. De zogenaamde HH2 hulpen kosten €23,- per uur en zijn wel in dienst bij de zorgaanbieders.

In het overgangsjaar 2007 moeten alle overgangsklanten (156 + 32 pgb = totaal 188 klanten) geherindiceerd worden. Al deze klanten krijgen m.i.v. 1 januari 2008 een nieuw besluit.

Op dit moment ontvangt ca. 75% van de overgangsklanten HH2 zorg. Verwacht wordt op grond van de eerste ervaringen in 2007 bij de indicatie van nieuwe personen, dat dit 25% wordt, terwijl de rest (75%) HH1 zorg gaat ontvangen.

Eind 2006 is door het college een protocol HH na ziekenhuisopname vastgesteld. Er zijn afspraken gemaakt met de ziekenhuizen die een HH regelen voor mensen die uit het ziekenhuis worden ontslagen. De indicatie wordt door de gemeente onverkort overgenomen.

3.2.6. Verordening individuele voorzieningen + besluit

In september 2006 is door de raad een verordening vastgesteld, die de Wvg-verordening vervangt en waarin tevens is opgenomen hoe de huishoudelijke hulp wordt verstrekt. Eind 2006 is door het college een besluit maatschappelijke ondersteuning en het verstrekkingenboek in concept vastgesteld. In het besluit zijn regels opgenomen rond de verstrekking en verantwoording van Pgb's, eigen bijdragen hulp bij het huishouden en vaststelling bedrag Pgb hulp bij het huishouden. Ook zijn er regels vastgesteld op het gebied van een financiële tegemoetkoming bij woonvoorzieningen, vervoersvoorzieningen en rolstoelen. In bijlage 2 zijn bij dit besluit de voorwaarden opgenomen behorende bij de verstrekking van een Pgb voor individuele voorzieningen niet zijnde huishoudelijke hulp.

In het verstrekkingenboek wordt dieper ingegaan op de invulling van de verordening en de uitvoering daarvan. Wat verstrekken we wel en niet en waarom.

3.2.7. Prestatievelden

De verantwoordelijkheden van de gemeente worden vastgelegd in negen prestatievelden. Dit zijn de beleidsterreinen waarop de gemeente beleid moet voeren. Er is een tiende (niet wettelijk voorgeschreven) prestatieveld wonen, welzijn en zorg aan toegevoegd.

3.2.8. Het ZorgLoket

Vooruitlopend op de verplichtstelling in de wet is op 20 december 2005 een (digitaal) ZorgLoket in de gemeente Bedum geopend. Nieuw is dat ook alle AWBZ-aanvragen via dit loket kunnen lopen. Het Centraal Indicatieorgaan Zorg (CIZ) wordt verplicht hieraan mee te werken. De meerkosten van deze operatie zijn voor rekening van het CIZ. Dit loket biedt toegang tot het aanbod van producten en diensten op het gebied van wonen, welzijn en zorg. Zo kunnen bepaalde producten zoals bijvoorbeeld vervoersvoorzieningen, rolstoelen en woonvoorzieningen, aanvragen voor ondersteuning uit het stimuleringsfonds en bijzondere bijstand digitaal worden aangevraagd. Het ZorgLoket waarbij de inwoners van de gemeente Bedum terecht kunnen voor informatie wordt in de komende tijd steeds meer "gevuuld" met informatie, terwijl de medewerkers worden geschoold om het brede aanbod van zorgvragen te kunnen overzien.

Naast de informatie en adviesfunctie van dit loket draagt de wet de gemeente ook op om cliëntondersteuning te bieden.

3.2.9. Keuzevrijheid

In het plan dient aandacht te worden besteed aan keuzevrijheid voor de gemeente met name in prestatieveld twee, vijf en zes. Er zijn hiervoor geen regels opgesteld omdat de gemeente bij dit onderwerp een grote mate van beleidsvrijheid heeft. In principe houden we al rekening met vormen van keuzevrijheid als we kijken naar het aanbod van zorg in natura en persoonsgebonden budgetten.

3.2.10. Kwaliteit

Voor alle voorzieningen en beleidsterreinen heeft de gemeente binnen de randvoorwaarden van de wet een grote beleidsvrijheid. De gemeente kan zelf bepalen hoe zij de kwaliteit kan borgen van de wijze waarop de maatschappelijke ondersteuning wordt uitgevoerd. In allerlei vormen komt het begrip kwaliteit al aan de orde, zoals bijvoorbeeld de doorlooptijden bij hulpvragen, de kwaliteitseisen in contracten en de verplichte onderzoeken naar klanttevredenheid.

3.211. Overgangsrecht

Klanten houden minimaal één jaar recht (tot en met 2007) op de indicatie huishoudelijke hulp indien ze een meerjarenbeschikking hebben voor huishoudelijke hulp.

4. Bedum in cijfers

Aan het Centrum voor Maatschappelijke Ontwikkeling Groningen (CMO) is opdracht gegeven om cijfermatige informatie te verlenen ten behoeve van het beleidsplan.

In een aparte bijlage wordt een aantal relevante gegevens weergegeven met betrekking tot de Wmo. Allereerst wordt ingegaan op de demografische gegevens van de gemeente Bedum. Deze cijfers geven een indicatie van de bevolkingsontwikkeling. Opvallend is dat in Nederland de laatste 10 jaar het aantal 65-plussers met 13% is gestegen, terwijl Bedum een percentage van 18% te zien geeft. Het aantal jongeren (0-24 jaar) is sinds 1996 landelijk met 2% toegenomen, terwijl het aantal in Bedum met 8% afnam. Toch is de groene druk (aantal 0-19 jarigen ten opzichte van het aantal 20- tot en met 64-jarigen) tot 2020 in vergelijking met de provincie en landelijk hoger. De grijze druk (aantal 65-plussers ten opzichte van het aantal 20- tot en met 64-jarigen) is nu nog lager dan die van de provincie maar zal hier rond 2010 bovenuit stijgen.

Het aantal inwoners zal in de komende jaren met 2 tot 2,5% stijgen. Opmerkelijk is het aantal huishoudens dat in de periode 2007-2020 met 8,3 % zal toenemen.

Ook wordt aandacht besteed aan het onderdeel werk en inkomen. Belangrijkste conclusie is dat het werkloosheidspercentage al jaren lager is dan landelijk. Dit heeft gevolgen voor het aantal bijstandsuitkeringen dat relatief veel lager is dan die van de provincie en Nederland, terwijl dit ook zijn weerslag heeft op het lage percentage huishoudens met een laag inkomen.

De omvang van de kwetsbare groepen in Bedum zal toenemen. In 2020 zal de groep met lichamelijke beperkingen van 1000 naar 1150 toenemen, terwijl de groep 65-plussers met lichamelijke beperkingen zal toenemen van 500 naar 650 en de groep in deze leeftijdscategorie met dementie zal groeien van 120 naar 190 personen. Naar verwachting zal dit een extra druk op de voorzieningen geven.

Wat betreft de mantelzorg is het opvallendste gegeven dat het absolute aantal mantelzorgverleners van 1350 personen in 2006 zal stijgen naar 1400 in 2020. Wellicht kan dit aantal positief worden beïnvloed.

De prognose van de behoefte aan zorgvoorzieningen geeft in 2020 een toename te zien van 20% bij de vraag naar huishoudelijke hulp en 30% bij de vraag naar persoonlijke verzorging.

5. Beleidsvisie Wmo

5.1. Beleidsruimte voor de gemeente

De oorspronkelijke beleidsvrijheid van de gemeente bij de voorbereiding van de wet is aanmerkelijk beperkt door de talrijke amendementen van de Tweede Kamer. Wat is er nog over van de beleidsruimte voor de gemeente ?

De beleidsvrijheid wordt gedeeltelijk bepaald door de omvang van de middelen, die met deze regelingen in het gemeentefonds worden gestort. De middelen gaan allemaal over naar het gemeentefonds als een specifieke regeling zonder kortingen. Voorts worden de middelen verdeeld op basis van een vierjarig overgangsregime van historische uitgaven naar een objectieve verdeelsleutel. Ook komt er een onafhankelijke monitor van de uitgaven die zal leiden tot een onafhankelijk advies van bijstelling van het jaarlijks budget in het gemeentefonds. Er is een aantal belangrijke beleidskeuzes mogelijk:

1. Algemeen beleid om met algemene toegankelijke voorzieningen dure individuele voorzieningen te voorkomen. Bijvoorbeeld als er voldoende geschikte toegankelijke seniorenwoningen zijn, dan kunnen dure individuele woningaanpassingen achterwege blijven.
2. Regiefunctie: Het terrein van wonen, welzijn en zorg kent voor kwetsbare groepen geen regievoering. De kans dat organisaties langs elkaar heen werken heeft een negatief effect op de doelmatige en integrale aanpak van doelgroepen. Door te voorzien in regiestructuren en netwerken kan de dienstverlening geoptimaliseerd worden en doelmatiger met middelen worden omgesprongen. Dit betekent wel investeren in relaties en overlegvormen met o.a. zorgaanbieders, woningbouwcorporaties, welzijnsinstellingen en vrijwilligerswerk.
3. “Document gebruikelijke zorg”: Gebruikelijke zorg handelt over de vraag wanneer huisgenoten zorg aan elkaar verlenen. Het betreft dagelijkse werkzaamheden als maaltijdverzorging, boodschappen doen en huishoudelijke werkzaamheden. Een (drukke) baan of studie is geen reden om niet voor het huishouden te kunnen zorgen. Als kinderen groter worden, kunnen zij ook geleidelijk aan meehelpen. Er wordt geen huishoudelijke hulp ingezet als er een gezonde partner of andere meerderjarige huisgenoten aanwezig zijn. Er wordt geen huishoudelijke hulp ingezet voor opvang van de kinderen als één van de beide ouders uitvalt en de andere gezond is. Er wordt in zo'n situatie verwacht dat de gezonde partner opvang voor de kinderen regelt, zoals tussen de middag overblijven op school of naschoolse opvang.

De gemeente heeft de vrijheid om hiervan af te wijken. De budgetten zijn echter wel op het bovenstaande gebaseerd.

4. Investeren in vrijwilligerswerk en mantelzorgondersteuning. Door vraag- en aanbodzijde te coördineren kan wellicht het sociaal welbevinden van kwetsbare burgers verbeterd worden.

In omvang is de mantelzorg (veelal de zorg van huisgenoten, ouders en kinderen) vier keer zo groot als de professionele zorg. Als mantelzorgers het niet meer kunnen volhouden betekent dit vaak alleen nog maar de uitweg van opname in een verzorgings- of verpleeghuis. Door hen te ondersteunen kunnen de mantelzorgers het langer volhouden en kan overbelasting worden voorkomen.

5. De algemene vraag: wanneer komen mensen voor hulp en ondersteuning in aanmerking. Dit wordt vastgelegd in een verordening. Hierbij heeft de gemeente een bepaalde beleidsvrijheid.
6. De gemeenteraad kan ook inzetten op het verder bevorderen van algemene voorzieningen, zodat kwetsbare groepen beter kunnen participeren in de samenleving. Door middel van bijvoorbeeld computercursussen en jongerenwerk.

5.2. Uitgangspunten voor het beleid

Het bestuursprogramma van de gemeente Bedum 2006 – 2010 vormt het beleidskader voor de komende jaren en geldt zodanig als uitgangspunt. De belangrijkste punten die relevant zijn voor een op te stellen beleidsplan worden hierna opgesomd.

- Het beleid is gericht op handhaving van het voorzieningenniveau in alle sectoren van het gemeentelijk beleid. Dit gaat niet zonder regelmatig investeren in onderhoud en vernieuwing.
- De directe dienstverlening aan burgers moet zoveel mogelijk plaatsvinden vanuit het gemeentehuis.
- Onder het kopje betrokkenheid van de burger wordt gesteld dat de jaarlijkse dorpenronde wordt voortgezet. De agenda dient actuele onderwerpen en/of gerichte thema's te bevatten. Om de belangstelling in Bedum te vergroten wordt deze meer wijk- en/of themagericht ingevuld. Voor de andere dorpen wordt de huidige werkwijze voortgezet. Om de burgers meer te betrekken bij hun eigen woon- en leefomgeving wordt het nemen van verantwoordelijkheid beloond. Burgers die initiatieven nemen om de leefbaarheid in de eigen straat of wijk te verbeteren moeten een beroep kunnen doen op gemeentelijke faciliteiten.
- Huiselijk geweld moet worden teruggedrongen. De gemeente wil er via voorlichting aan bijdragen dat slachtoffers en derden worden gestimuleerd tot het doen van aangifte.
- Ter vergroting van de betrokkenheid en sociale cohesie van de burgers stimuleert de gemeente het toezicht in de buurt en het gemeenschappelijk verantwoordelijkheidsgevoel voor gemeentelijke voorzieningen, zoals speeltuinen, speelveldjes en andere plekken voor sport, spel en recreatie.
- Er wordt planmatig gewerkt aan de uitvoering van het verkeersveiligheidsplan. De volgorde wordt bepaald aan de hand van urgentie, financiële ruimte en de mogelijkheid tot combinatie met regulier onderhoud en uitvoering van infrastructurele werken. Onderzocht wordt waar scheiding van langzaam en snel verkeer de verkeersveiligheid bevordert en of op doorgaande routes fietsstroken kunnen worden aangeduid met een afwijkende kleur.
- In verband met de sterke vervoersoriëntatie op de stad Groningen en ter beperking van automobilititeit wordt optimaal frequent openbaar vervoer nagestreefd van en naar Groningen. Het gebruik van openbaar vervoer wordt gestimuleerd door goed geoutilleerde instapplaatsen.
- Onder het kopje lokaal onderwijsbeleid wordt gesteld dat er meer aandacht moet komen voor algemene welzijnsvoorzieningen ten behoeve van de leeftijdscategorie 0 tot 23 jaar. Daarbij wordt met name genoemd het creëren van kinderopvang, buitenschoolse opvang en voorzieningen met een breder aanbod voor de doelgroep. Lokaal onderwijsbeleid wordt daarmee meer en meer lokaal welzijnsbeleid.
- Onder het kopje kinderopvang wordt gesteld dat de capaciteit van alle vormen van kinderopvang en buitenschoolse opvang gelijke tred moet houden met de maatschappelijke behoefte.
- Samengevat onder het kopje welzijn, cultuur en recreatie: aandacht voor recreatie en toerisme, fiets- en wandelpaden, een nieuwe sportnota (2008), een drempelverlagend sportkennismaking programma (clinics mountain bike en skating) voor de jeugd, ondersteuningsstructuur voor het vrijwilligerswerk en in het zonnetje zetten van vrijwilligers.

- In het beleidsplan Wmo dient een samenhangend beleid worden vastgelegd op het terrein van wonen, welzijn en zorg. Vraag en aanbod van mantelzorgondersteuning dienen bij elkaar te worden gebracht via de vrijwilligersvacaturebank. De gemeente zorgt voor een laagdrempelig aanbod van voorzieningen, die steun bieden aan mensen die afhankelijk zijn van zorg.
- Ook binnen de kaders van de Wmo zal het gehandicaptenbeleid gericht blijven op het opheffen of beperken van belemmeringen om volwaardig aan de maatschappij deel te nemen en van algemene voorzieningen gebruik te kunnen maken. In de inrichting van de openbare ruimte wordt rekening gehouden met toegankelijkheid van iedereen.
- In het ouderenbeleid ligt het accent op het zo lang mogelijk kunnen behouden van zelfstandigheid en zelfredzaamheid. Seniorenvoorlichting en klussendienst ondersteunen dit beleid.
- Uitvoering wordt gegeven aan de speerpunten die genoemd worden in de Nota integraal jeugdbeleid. Bij de inrichting van de openbare ruimte moet rekening worden gehouden met jongeren.
- Aandacht wordt gegeven aan een ruimhartig minimabeleid en laagdrempelige schuldhulpverlening.
- Aandachtspunten uit de Nota lokaal gezondheidsbeleid worden successievelijk opgepakt. De deelname aan Het Groninger Sport Model wordt voortgezet en zo mogelijk uitgebreid teneinde bewegingsarmoede onder met name de jeugd tegen te gaan.
- Het ingezette beleid voor woningbouw in zowel de huur- als de koopsector wordt krachtig voortgezet. Het woonplan is hierbij richtinggevend, met inbegrip van de bijzondere aandacht voor betaalbare woningen voor starters op de woningmarkt. Mede in verband met de Wmo worden combinaties van wonen en zorg gezocht, bijvoorbeeld bij de herstructurering van de Professorenbuurt.

6. Wmo en de financiën

Van groot belang bij de invoering van de Wmo is de financiële situatie rondom de Wmo. Welke budgetten worden er beschikbaar gesteld, wat is bestemd voor implementatie en wat voor uitvoering. In de startnotitie Wmo van 1 mei 2006 is een financiële paragraaf opgenomen. Inmiddels zijn er meer gegevens bekend. Dit hoofdstuk borduurt voort op de financiële paragraaf van de startnotitie, de zogenaamde juli brief (2006) van het ministerie VWS, de gegevens van de septembercirculaire Algemene Uitkering (2006), als ook de decembercirculaire (2006) en de junicirculaire(2007). Per 1 januari 2008 zal een nieuw herverdeemodel worden ingevoerd.

6.1. Budgetoverzicht 2006

Voor de verdere implementatie van de Wmo is nog een incidenteel bedrag van €52.031,-- beschikbaar. Ten laste van dit budget komt nog €33.420,-- voor de invoering/aanschaf van Civision Zorg. Dit bedrag moet in 2007 worden betaald.

6.2. Budgetoverzicht 2007

In de septembercirculaire 2006 is aangegeven wat Bedum voor de uitvoeringskosten ontvangt. Er is een verdeelmodel gemaakt waarbij is gekeken naar historische uitgaven en wat objectief gezien de uitkering zou moeten zijn. Alle extra bedragen worden in het gemeentefonds gestort als een meerjarige integratie-uitkering. Het is dus geen doeluitkering, maar het blijft wel zichtbaar als een uitkering met een aparte index. Voor alle individuele voorzieningen geldt dat het een "open eind financiering" is en dat de risico's dus bij de gemeente liggen. In totaal is voor uitvoeringskosten € 668.343,-- begroot. Hierbij is rekening gehouden met een nog te ontvangen budget eigen bijdragen van ca. €80.000,--.

Op 27 februari 2007 is door het college besloten dat bij het opstellen van de jaarrekening 2006 het beschikbare implementatiebudget van €52.031,-- door overheveling dan wel via een voorziening beschikbaar moet blijven voor 2007.

Het budget voor de uitvoering van de Wmo staat in de begroting 2007. Dit bedrag is bedoeld voor de kosten van verstrekkingen en apparaatskosten.

Het college heeft besloten om geïndiceerde bedragen op te nemen in de begroting 2007 via de voorjaarsnota, waarmee de juiste bedragen ten behoeve van de Wmo worden veilig gesteld.

Inmiddels is bekend dat in het 1e deel van de junicirculaire 2007 er op grond van herindicering een extra bedrag is toegekend van €34.977,-- voor huishoudelijke hulp en €4.518,-- voor de Pgb. Het totale uitvoeringsbudget komt hierdoor op €707.838,--.

Omschrijving	September circulaire	Juni circulaire	Totaal
Huishoudelijke hulp bruto	€546.261,00	€34.977,00	€581.238,00
eigen bijdragen HH	€78.969,00-		€78.969,00-
HH netto	€467.292,00	€34.977,00	€502.269,00
Pgb netto	€ 60.359,00	€ 4.518,00	€ 64.877,00
	€27.651,00	€39.495,00	€567.146,00
diensten bij wonen met zorg	€ -	€ -	€ -
Zorgvernieuwing – projecten GGZ coördinatie vrijwillige thuiszorg en mantelzorg	€ -	€ -	€ -
	€ 8.675,00	€ -	€ 8.675,00
Vorming Training & Advies (VTA)	€ 629,00	€ -	€ 629,00
ADL-clusters	€ -	€ -	€ -
Dure woning aanpassingen	€ -	€ -	€ -
besluit bijdrage AWBZ gemeenten	€61.317,00	€ -	€ 61.317,00
Collectieve Preventie GGZ (CPGGZ)	€ 5.645,00	€ -	€ 5.645,00
Uitvoeringskosten personeel derden en eigen personeel	€64.426,00	€ -	€ 64.426,00
	€668.343,00	€39.495,00	€707.838,00

Voor de voormalige Wvg producten leefvoorzieningen (rolstoelen en vervoersvoorzieningen) en woonvoorzieningen gehandicapten is in de begroting 2007 een bedrag van respectievelijk €232.961,-- en €100.437,-- opgenomen.

Verder moet nog worden opgemerkt dat de huidige bestemmingsreserve gehandicapten voorzieningen een verandering van naam en doel zal moeten krijgen. De bestemmingsreserve zal voor de hele Wmo gaan gelden. De bestemmingsreserve heeft per 1 januari 2007 een saldo van €236.070,-- en kan als buffer worden ingezet. Het positieve saldo 2006 Wvg (na afroming van €50.000,-- ten gunste van het rekeningresultaat 2006) bedraagt €3.600,68. Dit bedrag kan worden toegevoegd aan de reserve Wmo die hiermee komt op een bedrag van €239.670,26.

De (Tegemoetkoming) Bijzondere Uitgaven wordt in het belastingplan 2008 beëindigd met ingang van 1 januari 2009. Per die datum wordt een gemeentelijke compensatieregeling voor chronisch zieken en gehandicapten geïntroduceerd.

Tot slot moet worden vermeld dat in de meerjarenraming 2008-2011 voor het jaar 2008 een bedrag voor Wmo uitvoeringskosten is geraamd van €12.579,--. Dit is in verband met overheveling van taken die in 2007 nog door het Centraal Administratiekantoor (CAK) en de Sociale Verzekeringsbank (SVB) worden uitgevoerd.

6.3. Administratieve Organisatie

Door het besluit om het softwarepakket CIVision Zorg aan te schaffen is er duidelijkheid ontstaan hoe de administratie wordt uitgevoerd. Intake en toekenning gebeurt geheel op de afdeling Welzijn en Burgers. Voor de betalingen zal er een koppeling tussen CIVision Zorg en het financieel pakket Fiss4all gemaakt moeten worden.

Het pakket voorziet in de volledige afhandeling van een aanvraag tot financieel besluit, waarbij de financiële afhandeling is geïntegreerd met een financieel systeem. Daarnaast beschikt de applicatie over functionaliteiten als werkstroom beheersing (waar ligt de aanvraag en in welk stadium bevindt de aanvraag zich), de afhandeling van bezwaar en beroep en een documentengenerator voor het vervaardigen van rapportages en beschikkingen.

Voorts bouwt CIVision Zorg een digitaal dossier op. Tevens is een beslisboom (voor het bepalen van welke vorm van huishoudelijke hulp) in het pakket ondergebracht. CIVision Zorg is vanaf juni 2007 operationeel.

6.4.   Rechtmatigheid

In het kader van rechtmatigheid moeten de toekenningen en uitgaven in voldoende mate gecontroleerd worden. In de verordening Wmo is opgenomen dat elke cliënt met een Pgb een volledige verantwoording moet afleggen. Deze verantwoording zal dan in het cliëntendossier moeten worden opgenomen. Gelet op het te verwachten kleine aantal aanvragen zullen alle door de cliënten verantwoorde uitgaven in het kader van de Pgb's door de gemeente gecontroleerd moeten worden. Deze controle door de afdeling Welzijn & Burgers zal in het werkproces moeten worden opgenomen.

Er is een aantal beleidsmatige en uitvoeringsaspecten bij het Pgb dat nader aandacht vraagt. Het Pgb is nieuw voor de gemeente. Onder de AWBZ was het mogelijk de hulp in de vorm van een Pgb te ontvangen. Nu dus ook bij de Wmo. Dit houdt in dat niet alleen voor HH een Pgb kan worden ontvangen maar ook voor voormalige Wvg-voorzieningen. Het Pgb geeft de klant meer zeggenschap over de wijze waarop de dienstverlening wordt geboden en wie de dienstverlening gaat leveren. De gemeente mag in voorkomende gevallen ook het Pgb weigeren op grond van artikel 6 van de Wmo. Daarvoor gelden de volgende criteria:

- schuldenproblematiek;
- verslavingsproblematiek (alcohol of drugsverslaving);
- mentale en/of verstandelijke onbekwaamheid (en er is geen familielid die hierbij wil helpen).

7.   Afstemming met aangrenzende wetten

Werk, inkomen en zorg vormen niet langer het "bijgebouw" van de gemeente. Door de decentralisatie van beleid, de uitvoering en de budgetten vormt deze sector de kern van het gemeentelijk beleid en de gemeentelijke begroting. De Wet werk en bijstand (WWB), de Wmo, de modernisering van de sociale werkvoorziening (WSW), de Wet Inburgering (WI) en de inzet van het gemeentelijk minimabeleid geeft de gemeente de beschikking over een breed instrumentarium om vorm te geven aan de lokale samenleving. In al deze regelingen gaat het om participatie. Participatie door de burger werk aan te bieden, door met voorzieningen belemmeringen weg te nemen en door de burger daarbij aan te spreken op de eigen verantwoordelijkheid.

De WWB:

- Voorzieningen bieden aan uitkeringsgerechtigden om aan werk te komen. Dit geldt ook voor de personen die vallen onder de werkingssfeer van de Algemene nabestaandenwet (de ANW-ers) en de niet uitkeringsgerechtigden (NUG-ers).
- Verzorgen van inkomen wanneer men daartoe zelf niet in staat is.

De Wmo:

- Uitvoering geven aan de prestatievelden.

De WSW:

- Bevorderen dat arbeidsgehandicapten kunnen deelnemen aan het arbeidsproces in de vorm van begeleid werk, detachering of door het aanbieden van werk in een beschutte omgeving.

Het kabinet werkt aan een vernieuwing van de Wet sociale werkvoorziening. De wijzigingen worden momenteel met de Tweede Kamer besproken en de inwerkingtreding van de nieuwe WSW is voorzien op 1 januari 2008. De nieuwe WSW heeft als doel de persoon centraal te stellen en voor hem/haar een aangepaste sw-arbeidsplaats te realiseren in een zo regulier mogelijke arbeidsomgeving. Deze doelstelling moet langs drie sporen worden gerealiseerd, namelijk bevorderen regie en sturing door gemeenten, verbeteren van de positie van de persoon/sw-geïndiceerde en de rol van de werkgevers.

Daartoe zal de verantwoordelijkheid van de gemeente worden versterkt onder meer door de financiële middelen rechtstreeks via de gemeenten te laten lopen en de gemeenten verantwoordelijk te maken voor het wachtlijstbeheer.

Binnen de nieuwe WSW krijgen sw-geïndiceerden die begeleid willen werken ook recht op een Pgb.

Om aan het een en ander vorm en inhoud te geven zal de gemeente beleid moeten ontwikkelen, uitmondend in de vaststelling van een tweetal verordeningen, te weten voor de cliëntenparticipatie binnen de WSW en voor de verstrekking van een Pgb. Dit zal nader worden uitgewerkt zodra de nieuwe WSW wetgeving bekend is.

De WI:

- De Wet inburgering (WI) is op 1 januari 2007 in werking getreden. De gemeente krijgt een aantal taken toebedeeld: goede informatie bieden aan inburgeringsplichtigen over de rechten en plichten die voortvloeien uit de wet en het aanbieden van inburgeringsvoorzieningen die leiden naar een inburgeringsexamen. De inburgeringsplicht moet ook worden gehandhaafd. De gemeente moet een bestuurlijke boete opleggen als een inburgeringsplichtige zich verwijtbaar niet houdt aan de verplichtingen.

In de raad van mei 2007 is een verordening vastgesteld.

Gemeentelijk minimabeleid:

- Verstrekken van aanvullende inkomensondersteuning.

Het is van belang om deze beleidsterreinen in samenhang uit te voeren, opdat een zo groot mogelijk rendement wordt verkregen. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering ligt bij de gemeente. De gemeente krijgt bij de uitvoering steeds meer een regierol in handen.

8. Prestatievelden nader belicht

De verantwoordelijkheden van de gemeente zijn vastgelegd in negen prestatievelden, waarop de gemeente beleid moet voeren. We kiezen ervoor om een tiende niet wettelijk voorgeschreven prestatieveld wonen, welzijn en zorg mee te nemen.

De prestatievelden zijn:

1. het bevorderen van sociale samenhang en leefbaarheid in dorpen, buurten en wijken;
2. op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met het opgroeien en ondersteuning van ouders met problemen met het opvoeden;
3. het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning;
4. het ondersteunen van mantelzorg en vrijwilligers;
5. het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijke verkeer en het bevorderen van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem;
6. het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem ten behoeve van het behoud van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijk verkeer;
7. maatschappelijke opvang, advies en steunpunten huiselijk geweld;
8. OGGz: de openbare geestelijke gezondheidszorg;
9. ambulante verslavingszorg;
10. wonen, welzijn en zorg.

De prestatievelden 1 tot en met 5 behoorden tot het domein van de voormalige Welzijnswet. Veld 6 beslaat de voormalige Wvg en de huishoudelijke verzorging die onder de AWBZ viel. Veld 7 en 9 behoren tot het domein van de maatschappelijke opvang, nu geregeld via doeluitkeringen aan centrumgemeenten. De gemeente Groningen dient hiertoe met de regiogemeenten te overleggen. Prestatieveld 8 bevat een – overigens gering – bedrag ten behoeve van geestelijke gezondheidszorg.

Aandacht wordt besteed aan een omschrijving van het prestatieveld. Vervolgens wordt ingegaan op bestaand en nieuw beleid. Bij dit onderdeel komt per taakveld een korte schets wat er gebeurt (activiteiten) en welke aanzetten er komen of al zijn voor nieuw beleid. Onder beleidsuitvoering wordt aangegeven hoe een samenhangend beleid wordt uitgevoerd (integraliteit/dwarsverbanden). Tot slot worden financiële kaders weergegeven.

8.1. Prestatieveld 1: Het bevorderen van de sociale samenhang en leefbaarheid

8.1.1. Omschrijving prestatieveld

Dit prestatieveld gaat in op de welzijnstaken in de gemeente Bedum en is erg ruim geformuleerd. De gemeente heeft hier een grote vrijheid om lokaal invulling te geven en prioriteiten te stellen. De verschillen in behoeften variëren immers tussen gemeenten onder meer vanwege de samenstelling van de bevolking en lokale tradities. De gemeente heeft in het verleden hier al veel aandacht aan besteed, onder meer door goede sportvoorzieningen tot stand te brengen (o.a. een overdekt zwembad), als ook het in stand houden van sociaal culturele voorzieningen als een muziekschool, bibliotheek, de Stichting Welzijn Bedum (SWB) en peuterspeelzalen.

Op 1 maart 2002 is de subsidieverordening gemeente Bedum in werking getreden, waarin het subsidiebeleid op het gebied van godsdienst- en vormingsonderwijs en sociaal-cultureel en maatschappelijk werk is vastgelegd. Tevens is de verordening van toepassing op het verstrekken van subsidies aan instellingen die oud papier inzamelen binnen de grenzen van de gemeente Bedum.

Dit prestatieveld heeft tot doel het bevorderen van het sociaal, vreedzaam en zorgzaam samenleven van verschillende groepen mensen. De doelstellingen kunnen reiken van “elkaar met rust laten” tot “het zorgen voor elkaar”. Waar mensen voor elkaar en hun omgeving zorgen, hoeven ze minder snel een beroep te doen op ondersteuning en zorg die wordt geboden door professionele organisaties.

Hierna volgen diverse taakvelden waarmee de gemeente in meer of mindere mate bemoeienis heeft. Aangegeven wordt of er nieuw beleid moet worden ontwikkeld binnen een taakgebied.

8.1.2. Lokaal sociaal beleid

8.1.2.1. Bestaand en nieuw beleid

In 2000 is gestart met het gebiedsgericht werken. In 2001 verscheen het kengetallenonderzoek “Lokaal Sociaal Beleid Noord-Groningen”. Dit onderzoek bevat, naast demografische gegevens, de thema’s arbeid, veiligheid, gezondheid, inkomen, participatie, leefbaarheid en onderwijs en heeft vervolgens geleid tot een regionaal gebiedsprogramma.

Voor de periode 2005 – 2008 is opnieuw een gebiedsprogramma “Samen werken aan sociale duurzaamheid” opgesteld. De nadruk ligt op de volgende onderwerpen:

- voorzieningenstructuur (o.a. multifunctionele dorpshuizen);
- professionalisering peuterspeelzaalwerk;
- versterken jeugd- en jongerenwerk.

Daarnaast is ondersteuning geboden bij de implementatie van het informatiesysteem INVIS (INteractieve Vraaggestuurd Informatie Systeem), een digitaal ZorgLoket in het kader van de Wmo. Ook is een actieplan opgesteld waarin wordt aangegeven hoe de vrijwillige thuishulp en mantelzorgondersteuning versterkt kan worden. De gemeente Bedum wordt door het Centrum voor Maatschappelijke Ontwikkeling (CMO) ondersteund bij het proces van professionalisering peuterspeelzaalwerk.

In 2006 is door het CMO een haalbaarheidsonderzoek verricht naar een nieuwe accommodatie in Zuidwolde.

8.1.2.2. Beleidsuitvoering

De acht Regioraadgemeenten Bedum, Appingedam, Eemsmond, Delfzijl, De Marne, Loppersum, Winsum en Ten Boer hebben gezamenlijk met de provincie een gebiedsprogramma opgesteld.

8.1.2.3. Financieel kader

Jaarlijks begroot de gemeente €4.400,-- voor dit onderdeel. De gemaakte uren van de medewerkers van de betrokken welzijnsinstellingen in Bedum (peuterspeelzalen en de SWB) worden in geld vertaald. Dit komt ook ongeveer neer op een bedrag van €4.400,--. Totale inzet: € 8.800,--.

De gemeente heeft voor het pilot jongerenwerk gedurende twee jaar een financiële ondersteuning gekregen van twee keer jaarlijks €19.750,--.

Voor de uitvoering van het gebiedsprogramma is gelijkwaardige cofinanciering door provincie en deelnemende gemeenten het uitgangspunt. De provincie begroot jaarlijks €90.000,-- gedurende de beleidsperiode.

8.1.3. Bibliotheekwerk

8.1.3.1. Bestaand en nieuw beleid

De bibliotheek is de meest gebruikte publieksvoorziening van Nederland en daaruit blijkt het wezenlijk belang voor de samenleving. Wil de bibliotheek deze positie als publieke informatievoorziening behouden en versterken, dan moet zij zich richten op de behoeften van de burgers in de huidige (kennis)maatschappij. Dit betekent voortdurend aandacht voor gebruikers. Tegelijk krijgt de bibliotheek de taak om iedereen toegang te bieden tot cultuur en educatie. Ook mag het belang van de sociaal maatschappelijke functie van de vernieuwende bibliotheek niet onderschat worden.

In 2000 concludeert de Stuurgroep Herstructurering Openbaar Bibliotheekwerk (de Stuurgroep Meijer) in haar rapport "Open poort tot kennis" dat de bibliotheken voor een ingrijpende organisatieomslag staan: de bibliotheken moeten vernieuwen. De vorm van deze vernieuwingsoperatie is vastgelegd in het koepelconvenant "Herstructurering Openbaar Bibliotheekwerk", dat in december 2001 is ondertekend door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), het Interprovinciaal Overleg (IPO) en het Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschappen (OCW).

Het proces van bibliotheekvernieuwing is vervolgens ook in onze provincie van start gegaan. Dit proces binnen de cluster van de samenwerkende gemeenten Appingedam, Bedum, Delfzijl, Loppersum en Ten Boer zit in de laatste fase. In samenwerking met de besturen c.q. medewerkers van de lokale bibliotheken is **een tweetal speerpunten** ontwikkeld:

- Het betreft een vernieuwingsagenda waarin een adequate structuur in een plattelandssituatie voor activiteiten met scholen wordt ontwikkeld.
- Het verder ontwikkelen van het cultureel ondernemerschap.

Er is inmiddels een kwartiermaker/clustermanager aangesteld. Deze persoon dient vorm en inhoud te geven aan de structuur en de genoemde speerpunten. De aanstelling van deze kwartiermaker/clustermanager zal budgettair neutraal worden geregeld. Na de aanstelling zullen er afspraken gemaakt worden op de wijze waarop de kwartiermaker/clustermanager voortgang en resultaat zal rapporteren naar de lokale bibliotheekbesturen en gemeenten.

8.1.3.2. Beleidsuitvoering

De bibliotheekvoorziening is bij uitstek geschikt voor samenwerking met instellingen als de basisscholen en de muziekschool. In Bedum is de VVV gehuisvest in een gezamenlijke ruimte met de bibliotheek. **Nadere samenwerking moet worden onderzocht.** Ook op het terrein van cultuur-educatie wordt er samengewerkt.

8.1.3.3. Financieel kader

Al een aantal jaren loopt de financiële situatie van de bibliotheekvoorzieningen in de gemeente Bedum achteruit. Met als gevolg per 31/12 2003 een negatief vermogen van €9.023,--. Het bestuur van de Stichting Bibliotheek Bedum kwam met het voorstel om de voorziening in Zuidwolde te sluiten en te vervangen door een bibliobus. Met de vervanging door een bibliobus zouden veel kosten worden bespaard, maar dit betekende wel een verschraving van de dienstverlening. De beslissing werd uitgesteld naar het jaar 2006.

Na overleg tussen de gemeente en het bestuur van de stichting is een aantal maatregelen genomen dat ertoe moest leiden dat het negatieve vermogen zou worden omgebogen naar een weerstandsvermogen. Dit had als gevolg dat in 2004 het negatieve vermogen werd teruggebracht van €9.023,-- naar €6.732,--, en in 2005 naar €585,--. Dit was voor de gemeente nog niet voldoende.

In een overleg met Biblonet (juli 2006) werd afgesproken dat een herziene begroting 2007 zou worden ingediend, waarin werd aangegeven dat het negatieve vermogen verder werd omgebogen naar een positief bedrag op de balans. In augustus 2006 werd een gecorrigeerde begroting ingediend. In het begeleidend schrijven meldt Biblonet, die de begroting opstelt, dat met de voorliggende begroting 2007 het mogelijk is om in de plaatsen Bedum en Zuidwolde de openbare bibliotheken te exploiteren zoals thans het geval is. Het subsidie voor 2007 werd vastgesteld op €237.937,--.

Inmiddels blijkt uit de jaarekening 2006 dat het negatieve vermogen is omgebogen naar een positief bedrag op de balans van €7.432,--.

In een rapport "Professionalisering subsidierelaties" heeft de provincie aangegeven dat een weerstandsvermogen van 6% van het exploitatietotaal acceptabel is. Voor de stichting betekent dit een bedrag van €17.200,--. Het weerstandsvermogen is ondanks het gunstige resultaat over 2006 volgens deze norm nog niet voldoende. Het bestuur geeft echter aan dat met het vrijvallen van de bestemmingsreserve "automatisering bibliotheken" in 2007 dit bedrag ten gunste komt van de algemene reserve waarmee het weerstandsvermogen voldoende wordt.

Voor de uitvoering van de bibliotheekvernieuwing ontvangt de gemeente m.i.v. 2008 een bedrag van €0,82 per inwoner (€8.700,--).

8.1.4. Kinderopvang

8.1.4.1. Bestaand en nieuw beleid

Reeds vanaf 1989 is de gemeente Bedum bezig om naast het peuterspeelzaalwerk de kinderopvangvoorzieningen in Bedum te optimaliseren. Met financiële steun van het rijk en in samenwerking met de Regioraadsgemeenten is de voorziening van de Stichting Kinderopvang Noord-Groningen (nu Kids2b) tot stand gebracht. Ook met financiële steun van de gemeente kwamen in Bedum en Zuidwolde twee particuliere opvangvoorzieningen "Beertje Paddington" en "Hamertje Tik" tot stand. Ook kan een beroep worden gedaan op gastouderopvang.

De Wet kinderopvang is op 1 januari 2005 ingevoerd. Hiervoor is eind 2004 een verordening door de gemeente vastgesteld. De subsidierelatie met de Stichting Kinderopvang Noord-Groningen werd beëindigd.

Kinderopvang is doelgroepenbeleid geworden. Het aanspreekpunt van de kinderopvang is bij het ZorgLoket van de gemeente. Bij de gemeente is een rooster aanwezig waarin de goedgekeurde instanties voor kinderopvang zijn opgenomen. De handhaving is bij de gemeente komen te liggen, waarbij de GGD wordt ingehuurd voor controle op hygiëne en veiligheid. De belastingdienst stelt de ouderbijdrage vast aan de hand van het inkomen.

Op grond van de motie Aartsen/Bos is de regering verzocht om de wet- en regelgeving op het gebied van kinderopvang met ingang van 1 januari 2007 zodanig aan te passen dat scholen verplicht worden hetzij voor- en naschoolse opvang te bieden tussen 7.30 uur en 18.30 uur, hetzij faciliteiten te bieden waarbinnen andere partijen dat doen en de randvoorwaarden hierbij aan te geven.

In een ingestelde werkgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van alle basisscholen (7) in de gemeente Bedum, de gemeente Bedum en de drie instellingen voor kinderopvang, zijn afspraken gemaakt die zijn vastgelegd in een convenant. De voor- en naschoolse opvang worden door de kinderopvangorganisaties verzorgd.

Inmiddels zijn de grenzen van de opvang al weer bereikt en ontstaan er wachtlijsten. In overleg met "Kids2b" wordt gezocht naar uitbreidingsmogelijkheden, terwijl met "Beertje Paddington" wordt gezocht naar een huisvesting bij het sportcomplex in Bedum (maximaal 20 kinderen). In Zuidwolde worden plannen gemaakt om op de eerste verdieping van een nieuw te bouwen gymnastieklokaal (2008) kinderopvang te huisvesten. Dit gebeurt in samenwerking met "Hamertje Tik" en de twee basisscholen. Er is een begin gemaakt met een discussie over de vestiging van een

brede school in Bedum, waarbij uiteraard ook kinderopvang binnen een schoolcomplex aan de orde is.

8.1.4.2. Beleidsuitvoering

Samengewerkt wordt met de kinderopvanginstellingen in de gemeente Bedum, als ook de GGD. Met de leiding van de basisscholen vindt in toenemende mate overleg plaats. Ook sportverenigingen zijn in beeld om een rol te spelen bij de opvang.

8.1.4.3 Financieel kader

Om gebruik te maken van de voorzieningen is er een financiële tegemoetkoming van de gemeente mogelijk. Deze geldt voor:

Ouders die in een reïntegratietraject zitten en een WWB-, ANW-, IOAW- of IOAZ-uitkering van de gemeente ontvangen, krijgen hun tegemoetkoming van de gemeente.

De gemeente verzorgt ook een bijdrage aan de volgende doelgroepen: niet uitkeringsgerechtigden (NUG-ers) die als werkzoekenden zijn geregistreerd bij het CWI en een traject naar werk volgen (vooral herintreders), kunstenaars met een WWIK-uitkering, tienermoeders met een WWB-uitkering die een opleiding volgen, studenten (mits ingeschreven bij een instelling zoals bedoeld in de Wet studiefinanciering 2000 en de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdragen en studiekosten) en nieuwkomers die een verplicht inburgeringstraject volgen. In de begroting voor 2007 is hiervoor een bedrag opgenomen van €12.000,--.

Eind 2004 is bekend geworden dat de wetsartikelen over sociaal-medische indicaties van de Wet kinderopvang niet in werking treden in 2005. De verordening kinderopvang, die in de raad van 16 september 2004 werd vastgesteld, is om genoemde reden aangepast in de raad van december 2004. Het beleid ten behoeve van sociaal-medisch geïndiceerde personen zal in de jaren 2006 en 2007 voorsnog worden gecontinueerd, omdat het past bij de in de zorgsector geldende tendens van verschuiving van verantwoordelijkheden richting gemeenten. In 2006 is geen gebruik gemaakt van de middelen (€8.845,--) voor dit doel. Voor 2007 is voor dit doel €8.420,-- beschikbaar.

Er is een bestemmingsreserve kinderopvang beschikbaar van €11.469,--. Er komt nog een bijdrage van de Regioraad Noord-Groningen, waarin ca. €30.000,-- wordt toegekend aan de gemeente. De gemeenteraad wordt voorgesteld dit bedrag te bestemmen in de reserve kinderopvang.

8.1.4.4. Peuterspeelzalen

8.1.4.4.1. Bestaand en nieuw beleid

In de nota integraal jeugdbeleid is het professionaliseren van het peuterspeelzaalwerk in de gemeente Bedum als één van de speerpunten genoemd. Het is tevens een onderdeel van lokaal sociaal beleid. Na een langdurig proces, gefinancierd met middelen uit lokaal sociaal beleid en ondersteuning door het CMO is een fusie tot stand gekomen tussen de drie peuterspeelzalen in de gemeente Bedum. Er is een Stichting Peuterspeelzalen gemeente Bedum opgericht waarbij ca. 175 kinderen gebruik maken van het peuterspeelzaalwerk in de drie vestigingen in Bedum, Zuidwolde en Onderdendam.

Na het fusietraject is gestart met het opzetten van een peutervolgsysteem (Pravoo). Ook dit wordt bekostigd uit de middelen van lokaal sociaal beleid. Tijdens het traject van het peutervolgsysteem is er contact geweest met de basisscholen om de systemen op elkaar aan te laten sluiten. Het peutervolgsysteem zal gebruikt worden om een “warme” overdracht naar de basisschool te kunnen doen.

Met betrekking tot de voor- en vroegschoolse educatie zal de komende jaren onderzocht worden waar bij de peuterspeelzalen en de kinderopvang knelpunten gesignaleerd worden in de ontwikkeling van peuters en hoe deze in een vroeg stadium verholpen c.q. verminderd kunnen worden. De nieuwe tendens is om niet meer uit te gaan van achterstanden maar te spreken van talentontwikkeling. Hierdoor krijgt de voor- en vroegschoolse educatie een positievere insteek. Alle peuters worden dan gestimuleerd om zich verder te ontwikkelen en niet alleen de peuters met achterstanden. Belangrijk is echter wel dat niet alleen de peuterspeelzalen meedoen aan de voor- en vroegschoolse educatie maar ook de kinderdagverblijven en dat er goede aansluiting gezocht wordt met de basisscholen.

Het is niet ondenkbaar dat in de komende jaren het peuterspeelzaalwerk wordt geïntegreerd met kinderdagverblijven, waarbij gestreefd wordt naar een hoogwaardige pedagogische basisvoorziening voor alle kinderen van 0 tot 4 jaar.

8.1.4.4.2. Beleidsuitvoering

In toenemende mate wordt er aansluiting gezocht en samengewerkt met de basisscholen. De gemeente heeft een faciliterende rol als het gaat om subsidie en huisvesting. In samenspraak wordt de toekomstige koers bepaald.

8.1.4.4.3. Financieel kader

Er zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor de jaren 2005, 2006 en 2007 om de fusie te implementeren. Hiermee wordt voorkomen dat er direct een verhoging plaatsvindt van de ouderbijdrage.

Wanneer we de lijn hanteren zoals die in 2005 is ingezet komen we uit op een structurele bijdrage voor 2007 van €68.325. Dit bedrag wordt volgens afspraak in 2007 voor het laatst verhoogd met een extra bijdrage van €2.500,- (uit de bestemmingsreserve kinderopvang). Hiermee komt de bijdrage voor 2007 op €70.825,-.

8.1.5. Muziekonderwijs en muziekverenigingen

8.1.5.1. Bestaand en nieuw beleid

Met ingang van 2001 is het werkgebied van de muziekschool "Hunsingo" uitgebreid met de gemeente Eemmond. De laatste jaren wordt met meerjarige beleidsplannen aangegeven wat het voorgenomen beleid is. De meerwaarde van een muziekschool ten opzicht van de goedkopere optie van een verzameling privé-praktijken is gelegen in de mogelijkheden tot sturing. Samenwerking, kwaliteitsverbetering en doelmatiger handelen zijn mogelijk op verschillende terreinen. De belangrijkste voor de gemeente, naast het muziekonderwijs, is gelegen in sturing op de positie die de school bezit als herkenbaar instituut in de lokale samenleving en in initiatieven die genomen worden met de plaatselijke instellingen, verenigingen en scholen. De school kan dan ingezet worden als een actieve factor in de ontwikkeling van een muzikaal en cultureel klimaat in de bredere zin van het woord. In 2005 waren er 41 leerlingen die de lessen volgden voor algemene muzikale vorming (AMV), terwijl er 136 leerlingen een vorm van instrumentaal onderwijs volgden. Er is een wachtlijst.

Ook de opleiding voor leden van muziekkorpsen is een taak van de muziekschool. Hiervoor ontvangt de muziekschool jaarlijks een bedrag van de gemeente.

In de komende beleidsperiode wordt onderzocht in hoeverre zanglessen en koerscholingsprojecten tot de mogelijkheden behoren. Ook komt er een onderzoek naar de mogelijkheid van dansonderwijs.

8.1.5.2. Beleidsuitvoering

Er wordt samengewerkt met scholen en de muziekvereniging "Wilhelmina" bij een project als "De rattenvanger van Hamelen" en bij de cultuur-educatieve programma's met scholen, de SWB en de bibliotheek.

8.1.5.3. Financieel kader

In de voorjaarsnota 2004 is wat betreft de subsidie van de muziekschool uitgegaan van een nullijn voor 2005 en 2006. De subsidie werd voor beide jaren vastgesteld op het niveau 2004 zijnde een bedrag van €106.327,--. Voor 2005 is door de gemeente een extra subsidie verstrekt van €6.000,-- om garanties te kunnen betalen.

Inmiddels is het beleidsplan 2006 – 2008 vastgesteld en zijn de bijbehorende begrotingen 2007 en 2008 ingediend. Voor 2007 is de subsidie vastgesteld op €105.417,--. Met de bijdrage muziekkorpsen (vast bedrag per jaar van €2.723,--) komt het totale subsidiebedrag daarmee op €108.140,--.

8.1.5.4. Muziekverenigingen

In de gemeente Bedum zijn nog drie muziekkorpsen actief. Volgens een vastgestelde norm ontvangen zij jaarlijks een subsidie. In 2007 wordt de muziekvereniging "Wilhelmina" Bedum gesubsidieerd met een bedrag van €5.793,--, "Heman" Zuidwolde ontvangt €2.810,-- en "Uno Animo" Zuidwolde €3.378,--.

Op grond van artikel 2.2.2.13 van de subsidieverordening gemeente Bedum kunnen nadere regels worden gesteld aan de subsidieverlening. De nadere regels voor muziekverenigingen gelden als volgt: De verenigingen dienen:

- aangesloten te zijn bij een provinciale en/of landelijke organisatie van muziekverenigingen;
- bereid te zijn om mee te werken aan bepaalde plaatselijke evenementen, indien hen hierom gevraagd wordt;
- in de loop van het kalenderjaar waarover subsidie wordt verstrekt ten minste één gratis optreden te verzorgen.

Ook kan een beroep worden gedaan op een uniform/instrumentenfonds, de zogenaamde 10% regeling.

8.1.6. Cultuureducatie

8.1.6.1. Bestaand en nieuw beleid

Sinds het schooljaar 2000/2001 is in Bedum sprake van een cultuur-educatief netwerk. **Gezien het belang bij de vorming van de jongeren zal op dit terrein moeten worden onderzocht of er meer activiteiten mogelijk zijn waarbij op een creatieve manier wordt gezocht naar medefinanciers.**

8.1.6.2. Beleidsuitvoering

Op het terrein van cultuur-educatie werken de gemeente, de Stichting Openbare Bibliotheek Bedum, de SWB, de muziekschool "Hunsingo" en de basisscholen samen.

8.1.6.3. Financieel kader

De gemeente heeft voor dit project de afgelopen jaren subsidie beschikbaar gesteld. Ad hoc is in 2006 een bijdrage verleend van €2.500,- voor een samenwerkingsproject “ De rattenvanger van Hamelen” waaraan hebben meegedaan de muziekschool, de SWB, muziekvereniging “Wilhelmina” en de basisscholen. Voor het jaar 2007 wordt een subsidie verleend van €5.291,-.

8.1.7. Dorpshuizen en verenigingsgebouwen

8.1.7.1. Bestaand en nieuw beleid

De dorpshuizen en verenigingsgebouwen vervullen in de kleine kernen een cruciale rol op het terrein van participatie, ontmoeting en informatie. De voorzieningen zijn laagdrempelig en bevorderend voor het “meedoen” van de diverse bevolkingsgroepen binnen de dorpsamenleving.

In de gemeente Bedum zijn de volgende verenigingsgebouwen en dorpshuizen gevestigd:

Onderdendam:	Dorpshuis Zijlvesterhoek;
Noordwolde:	Dorpshuis “De Woldstee”;
Zuidwolde:	Verenigingsgebouw “Het Anker” behorend bij de gereformeerde kerk (vrijgemaakt); Verenigingsgebouw “De Kern” behorend bij de hervormde kerk; Verenigingsgebouw “Irene” behorend bij de gereformeerde kerk (synodaal);
Bedum:	Thedemagebouw, een verenigingsgebouw gelieerd aan de gereformeerde kerk (vrijgemaakt). In 2007 wordt een nieuwe accommodatie opengesteld.

Er zijn twee activiteitencentra:

Het gebouw “De Schakel” dat van oorsprong is gebouwd voor het sociaal culturele leven van ouderen in Bedum. “De Meenschaar”, waarin gehuisvest een jongeren centrum, de muziekschool, de VVV en de bibliotheek.

Op commerciële basis wordt in Bedum het zalencentrum “Trefcentrum” geëxploiteerd.

In de aanloop naar de bouw in 2008 van een nieuwe sportzaal de “Mauritshal” in Zuidwolde is er door het CMO een onderzoek gedaan naar het huidige functioneren van de verenigingsgebouwen in Zuidwolde. Mogelijk moest bij de bouw rekening worden gehouden met meerdere functies (multifunctioneel). Uit het onderzoek bleek dat de bestaande verenigingsgebouwen bestaansrecht hebben. Alleen de exploitatie van “De Kern” baart voor de nabije toekomst de nodige zorgen.

Gezien het belang van de voorzieningen in met name de kleine kernen Onderdendam, Noord- en Zuidwolde wordt voorgesteld de steun te wijzigen en te verbreden. De gemeente zal moeten waken voor een exploitatiesubsidie, omdat de prikkels dan worden weggenomen om als dorp zelf iets te doen. Dit zou dan inhouden dat over de subsidie aan “De Woldstee” met deze instantie overleg moet worden gevoerd.

8.1.7.2. Beleidsuitvoering

Beleidsuitvoering geschiedt door de vrijwillige bestuurders. De bestuurders kunnen voor advies en ondersteuning terecht bij de Vereniging Groninger Dorpen bijvoorbeeld op het terrein van wet- en regelgeving en ondernemingsplannen.

8.1.7.3. Financieel kader

In 1985 is door de raad de notitie “subsiidiëring dorps huizen en verenigings gebouwen” vastgesteld. De notitie is nog steeds actueel. Er is een onderhoudsfonds ingesteld voor groot onderhoud ten behoeve van dorps huizen en daarmee gelijk te stellen verenigings gebouwen. Ten aanzien van de ondersteuning geldt als voorwaarde, dat de verenigings gebouwen voor alle plaatselijke verenigingen en instellingen, zonder onderscheid, op aanvraag beschikbaar moeten zijn (open karakter). Maximaal wordt er 50% van de door het college aanvaarde begroting toegekend, mits er geen sprake is van achterstallig onderhoud. Het onderhoudsfonds wordt jaarlijks met een vaststaand bedrag van €2.269,- “gevoed”. De besturen van de stichtingen en verenigingen van “De Woldstee”, “De Kern”, “Irene” en “Zijlvesterhoek” hebben van deze mogelijkheid veelvuldig gebruik gemaakt.

Bij grotere aanpassingen (een nieuw dak o.i.d) werd ad hoc een financiële bijdrage door de gemeente verleend. Voorwaarde was een beroep op andere financiers (fondsen e.d.), acties en een grote mate van zelfwerkzaamheid.

Voor “Zijlvesterhoek” geldt een aparte regeling voor het gebruik van het gymnastieklokaal in het dorps huis door de basisschool. Jaarlijks ontvangt de stichting een vaste bijdrage €3.993,- van de gemeente. Het gymlokaal was een zogenaamd C-lokaal. Gesticht met gemeentelijke financiering ontving de gemeente van het rijk een vergoeding voor de kapitaallasten en een exploitatiebijdrage. Het dorps huis Zijlvesterhoek kampt met beheersproblemen. Doordat er steeds meer functies uit het dorps huis zijn verdwenen wordt de exploitatie steeds moeilijker.

Gezien de exploitatieproblemen bij “Zijlvesterhoek” wordt voorgesteld de jaarlijkse bijdrage voor het gebruik van het gymnastieklokaal te verhogen. De bijdrage is al jarenlang niet verhoogd met een indicering, terwijl de de kosten wel stegen. Voorgesteld wordt om de bijdrage voor het gebruik te verhogen naar €7.000,- (vergelijk: bij uitvoering GOM schoonmaak gymlokaal aan de Vlijt is ca. €6.900,- gemoeid). Hiermee wordt een inhaalslag gepleegd.

In het jaar 1987 dreigde “Het Trefcentrum” in Bedum een andere bestemming te krijgen. Om dit zalencentrum voor het verenigingsleven te behouden heeft de gemeente een renteloze lening van f. 100.000,- aangeboden aan de beheerders. Uitgaande van een jaarlijks rente percentage van 5% betekent dit een vorm van subsidie van ca. €2.300,- per jaar.

Dorps huis “De Woldstee” in Noordwolde krijgt jaarlijks een exploitatiesubsidie van de gemeente van €454,-.

Om de bestaande dorps huizen verenigings gebouwen wat meer financiële steun te verlenen wordt voorgesteld om de bijdrage uit het onderhoudsfonds te verhogen van 50% naar 75%. Hiervan is de consequentie dat de jaarlijkse storting in het onderhoudsfonds dorps huizen wordt verhoogd van €2.269,- naar €5.000,-.

Gezien het nijpende karakter van de problematiek in Onderdendam worden de financiële consequenties van de verhoging van de bijdrage uit het onderhoudsfonds en van het gebruik van het gymlokaal reeds in de voorjaarsnota 2007 meegenomen.

8.1.8.1. Kunst en cultuur

8.1.8.2. Culturele Commissie Bedum (KKB)

Deze commissie is in 1978 door de raad ingesteld. De leden worden door de raad benoemd. Doelstelling van de commissie is het gevraagd en ongevraagd adviseren aan het college van B&W

over culturele aangelegenheden. In de afgelopen 30 jaar heeft de commissie tal van culturele activiteiten in de gemeente georganiseerd.

Bij het opstellen van dit beleidsplan is het een goede gelegenheid om het voortbestaan van de KKB eens tegen het licht te houden. Behoort de uitvoering van culturele activiteiten nog tot de kerntaak van de gemeente of moet dit op afstand worden gezet. Onlangs hebben de Stichting Muziekschool “Hunsingo” en de “Historische Vereniging Bedum” de intentie uitgesproken om nauwer met elkaar samen te werken. Het voornemen bestaat om een Stichting “Culturele Activiteiten Bedum” op te richten. Het is een mooie gelegenheid om ook de activiteiten van de KKB in de stichting onder te brengen.

We hebben de intentie om m.i.v. 1 januari 2008 de KKB, op te heffen en medewerking te verlenen aan de oprichting van de Stichting “Culturele Activiteiten Bedum”. Voorwaarde moet zijn dat de nieuwe stichting het jaarlijkse “dichtersfestival” zal moeten meenemen in hun programma.

Voor het jaar 2007 wordt een bijdrage verleend van €3.463,--.

8.1.8.2. Regionaal Cultuurplan

De provincie en de regioaadgemeenten stellen elke vier jaar een regionaal cultuurplan op. Jaarlijks is hiermee een gemeentelijke bijdrage van €0,25 per inwoner gemoeid (voor 2008: €2.653,--). In 2008 zal aandacht besteed worden aan “Mooi Bedum”.

8.1.9. Stichting Welzijn Bedum (SWB)

8.1.9.1. Bestaand en nieuw beleid

Op 1 januari 2003 is de Stichting “De Meenschaar”, een instelling voor sociaal cultureel werk en de Stichting Welzijn Ouderen gefuseerd tot de Stichting Welzijn Bedum.

Al voor de komst van de Wmo heeft de gemeente Bedum een aantal werkzaamheden “weggezet” bij de SWB. Het betreft de ondersteuning van de mantelzorg, de coördinatie van vrijwilligershulp als ook het vrijwilligerswerk. Voor dit onderdeel verwijzen we naar prestatieveld vier “mantelzorg en vrijwilligers”.

De SWB kent als doelstelling: “het zonder winstoogmerk ontwikkelen en uitvoeren van activiteiten, gericht op het bijdragen aan de vervulling van wensen en behoeften van inwoners van de gemeente Bedum, met name gericht op:

- behoud van een zelfstandige leefwijze;
- ondersteuning en behartiging van sociaal-culturele belangen;
- vrijetijdsbesteding en buitenschoolse educatie;
- leefbaarheid en welzijn in brede zin.

De stichting onderscheidt als doelgroepen: inwoners algemeen, jongeren, ouderen, mensen met een beperking en vrijwilligers.

- Inwoners algemeen:

Per half seizoen worden cursussen aangeboden, variërend van tekenen/schilderen, boetseren, computercursussen, talen, natuurcursussen tot yoga en tai chi. Gemiddeld doen hieraan 225 mensen mee. Zowel in “de Meenschaar” als “de Schakel” worden ruimten gebruikt en gehuurd voor allerlei activiteiten: Schaakclub, Videogroep Bedum, Veilig Verkeer, Ouderenbonden, politieke activiteiten rond verkiezingen, Sinds juni 2006 voert de stichting het secretariaat van de Wmo-adviesraad.

- Jongeren:

Basisschooljeugd wordt een aantal cursussen geboden, zoals zelfverdediging meisjes en handvaardigheid. Bij tieners kan het gaan om een skate-, bromfiets- of dj-cursus. Gemiddeld doen 60 jongeren mee. Jaarlijks worden de vakantiespeeldagen georganiseerd, waar gemiddeld 300 basisschoolkinderen aan mee doen.

In samenwerking met alle basisscholen, de Muziekschool en de bibliotheek wordt jaarlijks een programma van cultuur-educatie uitgevoerd voor alle acht leerlinggroepen. In “de Schakel” is een Speel-o-theek gevestigd, die speelgoed uitleent tot de (ontwikkelings)leeftijd van acht jaar.

Het jongerenwerk heeft zich de laatste jaren sterk ontwikkeld met name door de aanstelling van een jongerenwerker met in Bedum een tiener- en jeugdsoos. Ook in Zuidwolde zijn vergelijkbare activiteiten georganiseerd. Gemiddeld nemen er 100 jongeren deel. Er is contact met alle besturen van jeugdsozen, hetgeen o.a. leidt tot specifieke cursussen, zoals “Instructie Verantwoord Alcoholgebruik”. Door jongeren gewenste voorzieningen zijn recentelijk gerealiseerd (bijv. ontmoetingsplaats Zuidwolde, skatebaan). Op het gebied van jeugd en sport (“BOS”) zijn activiteiten in voorbereiding. Het jongerenwerk heeft een eigen site (jongerenbedum.nl). Er zijn diverse overlegpartners zoals politie, gemeente Bedum, Huis voor de Sport Groningen, “Verslavingszorg Noord-Nederland e.d..

- **Ouderen:**

Ten behoeve van ouderen worden diverse “Meer bewegen”-activiteiten georganiseerd, variërend van (water)gymnastiek en dansen tot jeu de boules. Gemiddeld doen hieraan 240 mensen mee. Aan op ouderen gerichte sportcampagnes doet de Stichting actief mee. Daarnaast zijn er allerlei recreatieve activiteiten, van kaarten en biljarten tot zingen en creatieve handvaardigheid; gemiddeld 320 deelnemers.

Georganiseerde ouderen (ouderenbonden, werkgroepen) worden waar gewenst ondersteund in hun werk. Ook bij andere projecten wordt waar mogelijk samengewerkt met partners, zoals recent met de bonden bij activiteiten op het vlak van geestelijke gezondheid. Andere partners zijn Veilig Verkeer (Seniorenadviesritten, voorlichting), Thuiszorg (cursus “In balans”) en vele vrijwilligersgroepen.

Periodiek worden alle zelfstandig wonende 80-plussers bezocht, met medewerking van 30 vrijwilligers, laatstelijk in 2004. Doel daarvan is o.a. het verkrijgen van meer inzicht, in kaart brengen behoefte aan hulp/contact en gewenste activiteiten, e.a..

- **Mensen met een beperking:**

De stichting voert het secretariaat van het Platform gehandicaptenbeleid, dat sinds jaar en dag opkomt voor belangen van mensen met een beperking met name op het gebied van toegankelijkheid. Recentelijk is er aandacht besteed aan de belangen van personen met een visuele handicap. Voor verstandelijk gehandicapten worden activiteiten ontwikkeld, veelal in samenwerking met instellingen als “Opmaat”; bijvoorbeeld tekenen, computercursussen, volksdansen en een sportsoos op zaterdag. Voor mensen met een chronische aandoening is er wekelijks aangepast sporten in de sporthal. Aan de genoemde activiteiten doen gemiddeld 70 mensen mee.

Aan de uitbouw van het jongerenwerk en de mantelzorgondersteuning – beide nog kort in ontwikkeling – zal veel aandacht worden besteed. Bij de jongeren zal het mede gaan om het vinden van een “maatschappelijk antwoord”, in samenwerking met andere partners, op overlastgedrag van jongeren. Bij mantelzorg zal het mede gaan om het identificeren van groepen mantelzorgers, die steun kunnen gebruiken, te vergelijken met de wijze waarop het Alzheimercafé de groep mantelzorgers aanspreekt die met dementie van doen hebben.

Het doen van onderzoek naar wensen en behoeftes van (groepen) inwoners is onderdeel van het huidige beleid. In het kader van de Wmo kan dit beleid geïntensiveerd worden, zodat nog beter naar voren komt wat op het gebied van welzijn en leefbaarheid nodig en wenselijk is in de gemeente Bedum, ook gelet op kleinere doelgroepen. Hierbij denken we vooral aan mensen met een langdurig psychisch probleem en mensen die eenzaam zijn.

8.1.9.2. Beleidsuitvoering

Voor de uitvoering verwijzen we naar genoemde instellingen.

8.1.9.3. Financieel kader

In 2006 ontving de SWB op grond van de CVTM-regeling €8.675,- en van de gemeente Bedum €4.875,- in totaal €13.550,-. M.i.v. 2007 ontvangt de gemeente Bedum voor de uitvoering van de CVTM-regeling €8.675,-. Voor vorming, training en advies (VTA) is een bedrag toegekend van € 629,-. Het stichtingsbestuur heeft de gemeente voor 2007 voor de uitvoering van deze regeling verzocht een bijdrage te leveren van €13.350,- en voor activiteiten €2.568,- (totaal €15.918,-). De aanvraag voor 2007 is gehonoreerd met als voorwaarde om in 2007 aan de hand van een evaluatie te bekijken of de bijdrage moet worden teruggebracht naar het door het rijk beschikbaar gestelde bedrag van €8.675,-. Het verschil (in 2007) van de bijdrage van €15.918,- en €8.675,- wordt uit het invoeringsbudget van de Wmo betaald.

Tevens is de uitvoering van het onderdeel vrijwilligerswerk bij de stichting ondergebracht. Het bedrag dat hiervoor op de begroting van de gemeente is opgenomen wordt voor het eerst in 2007 toegevoegd aan de subsidie van de stichting. Hiermee is een bedrag gemoeid van €3.432,-. Tot slot wordt voor het faciliteren van de Wmo-adviesraad een bijdrage verleend van €750,-.

Ingaande 1 januari 2007 is het tijdelijke dienstverband van de jongerenwerkster omgezet in een definitieve. Hierdoor wordt de subsidie aan de SWB verhoogd met een bedrag van €21.350,-.

Voor het jaar 2007 wordt aan de SWB een subsidie verleend van €272.197,-.

8.1.10. Stichting gemeentelijke opvang vluchtelingen Bedum

Vanaf december 1987 wordt door de stichting met inzet van veel vrijwilligers en een beroepskracht (8 uur per week) steun geboden bij de opvang van vluchtelingen. De beroepskracht houdt kantoor in "De Schakel". De stichting bereikt op dit moment 37 vluchtelingen (inclusief kinderen) in Bedum. **Met de invoering van de nieuwe Wet Inburgering zal moeten worden beoordeeld wat dit betekent voor de stichting.**

De subsidie die verleend wordt in 2007 bedraagt €15.850,-.

8.1.11. Stichting Wereldwinkel Bedum

De Stichting Wereldwinkel Bedum heeft tot doel de solidariteit van de Bedumer bevolking te bevorderen met veranderingsbewegingen in de wereld, die gericht zijn op sociale, politieke en/of economische veranderingen die nodig zijn om tot een rechtvaardiger wereldsamenleving te komen. De gemeentelijke bijdrage en de donateursbijdragen vormen een fonds voor voorlichting/bewustwording, terwijl de wereldwinkel door de verkoop van producten zijn boodschap vooral kwijt kan. Met de inzet van veel vrijwilligers wordt de Wereldwinkel geëxploiteerd. Voor 2007 wordt een bijdrage verleend van €1.153,-. In 2000 werd door de gemeente een renteloze lening verstrekt van f.75.000,-. Hierdoor werd de stichting in staat gesteld om een pand te kopen, waarin een winkel voor de verkoop van derde wereldproducten werd gevestigd. De eerste aflossingstermijn is in het jaar 2007.

8.1.12. Oranjeverenigingen

Sinds jaar en dag organiseren de oranjeverenigingen in de gemeente Bedum allerlei festiviteiten rondom Het Koninklijk Huis. Met de inzet van veel vrijwilligers wordt met name op

Koninginnedag allerlei activiteiten georganiseerd. In het jaar 2007 worden de oranjeverenigingen financieel door de gemeente ondersteund met de volgende bedragen: Algemene Oranjevereniging Juliana Bedum €908,--, Algemeen Oranjecomité Onderdendam €182,-- en Oranjevereniging Zuidwolde (ook voor Noordwolde) €363,--.

8.1.13. Maatschappelijk werk

Vanaf 1 januari 2002 worden de werkzaamheden op het gebied van maatschappelijk werk en sociale raadslieden uitgevoerd door de Stichting Welzijn Delfzijl (SWD). Voor de periode 2006 – 2009 is een basiscontract afgesloten met de stichting. Er zijn zes gemeenten (De Marne, Loppersum, Appingedam, Delfzijl, Winsum en Bedum), die van dit onderdeel van de SWD gebruik maken. Elk jaar wordt een jaarcontract opgesteld dat onderdeel is van het basiscontract.

Op grond van een gemiddelde duur van de hulpverlening van 10 uur kunnen er op jaarbasis 120 cliënten geholpen worden. Aangegeven wordt dat er de laatste jaren aan gemiddeld 135 cliënten op jaarbasis hulp is verleend. Door efficiënt met de mogelijkheden om te gaan, is een uitbreiding van het aantal uren voor de gemeente Bedum nog niet aan de orde. Zo is het kantoor in Bedum verdwenen. Ook is de 7x24 uren bereikbaarheidsdienst vanwege een zeer gering gebruik opgeheven. Er is in 2004 een informatiewinkel in Delfzijl open gesteld. Gesteld kan worden dat inwoners uit de gemeente Bedum hier geen gebruik van maken. Er is een dagelijkse bureaudienst van 9.00 uur tot 12.30 uur te Delfzijl, waar cliënten en verwijzers een beroep op kunnen doen. Overeengekomen is om de strikte scheiding tussen het bureau sociaal raadslieden en het Amw los te laten. Hierdoor is de SWD beter in staat om flexibel op veranderende omstandigheden in te spelen.

In 2006 is van het rijk een structureel bedrag van €5.495,-- ontvangen onder de noemer preventief jeugdbeleid. Dit bedrag is op een tussenrekening geplaatst. Dit bedrag moet worden ondergebracht op productnummer 639000 jongerenwerk/jeugdhulpverlening. Genoemd worden met name de kinderopvang, licht pedagogische hulpverlening en huiselijk geweld. Er is door de SWD nog geen beroep gedaan op de gemeente om het extra geld te besteden voor genoemde doelen. Wel heeft het college inmiddels besloten in het kader van een preventieproject verslaving uit dit budget voor 2006 eenmalig een bedrag van €2.850,-- te putten. Dit project is in het najaar van 2006 gestart. Het maatschappelijk werk heeft zitting in het netwerk Jeugd, het 1^e lijnsplatform in Bedum en neemt deel aan 1^e hulpoverleg huiselijk geweld, sluitende aanpak kindermishandeling en ontwikkeling en uitvoering licht pedagogische opvoedingsondersteuning.

Bij het huidige aantal uren dienstverlening van 1653 uur met een uurtarief van €49,72 komt dit voor 2007 neer op een subsidie van €82.187,--.

8.1.13.1. Slachtofferhulp Nederland

Vanaf het jaar 1993 subsidieert de gemeente Bedum Slachtofferhulp Nederland, regio Groningen, Friesland en Drenthe. In 2007 wordt een bijdrage van €0,23 cent per inwoner verleend. Hiermee is een bedrag van €2.458,-- gemoeid.

8.1.14. Sportbeleid

8.1.14.1. Bestaand en nieuw beleid

De gemeente Bedum hecht veel waarde aan een goed sport- en beweegklimaat voor haar inwoners. Niet alleen door het stichten en instand houden van goede sportvoorzieningen, maar ook door actief in te spelen op tal van (landelijke en provinciale) ontwikkelingen die betrekking hebben op sportstimulering en sportontwikkeling en deze mede te financieren. Dit beleid heeft in de afgelopen jaren tot veel initiatieven geleid voor vrijwel alle doelgroepen. Door de gemeente Bedum is deelgenomen aan de “Breedtesport Impuls” (sportstimuleringsbeleid van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport). Te denken valt aan jeugdsportprojecten, activiteiten

voor mensen met lichamelijke- en/of verstandelijke beperkingen en sportactiviteiten voor ouderen. In 2003 is gestart met een pilot van het Groninger Sport Model (GSM), een provinciaal initiatief van het Huis voor de Sport Groningen. Deze pilot mag met recht succesvol genoemd worden. In samenwerking met het primair onderwijs, de sportverenigingen, het Huis voor de Sport Groningen en de gemeente is het bewegingsonderwijs voor leerlingen in het basisonderwijs aanzienlijk geïntensiveerd, niet in het minst door de uitbreiding van bewegingsonderwijs door vakleerkrachten, maar ook door uitbreiding van het aantal uren. Ook is in de afgelopen jaren fors geïnvesteerd in de verbetering van het voorzieningenniveau. Het luchtbehandelingsklimaat in het zwembad en de sporthal is verbeterd. De personeelsruimten in het zwembad zijn uitgebreid. De gemeentelijke kleedaccommodaties bij de voetbalvelden in Bedum, Onderdendam en Noordwolde zijn vernieuwd en/of uitgebreid. De tennisbanen in Bedum (vier van de zes) en Zuidwolde (twee) zijn van een nieuwe toplaag voorzien. Ook investeert de gemeente Bedum jaarlijks in onderhoud en vervanging van diverse sportmaterialen en de in eigen beheer zijnde accommodaties. Zo worden alle vijf voetbalvelden in Bedum gerenoveerd. Voorts is de nieuwbouw van de “Mauritshal” voorbereid.

Met ingang van 2007 speelt de gemeente Bedum opnieuw in op het landelijk beleid door lokaal invulling te geven aan de “Buurt-Onderwijs-Sport Impuls” (BOS-Impuls), waarbij het accent ligt op het inzetten van sport als middel om achterstanden onder met name jongeren op tal van terreinen te verkleinen. Hiermee is een projectsubsidie vanwege het Ministerie van VWS van € 200.000,- gemoeid. Deze Impuls beslaat een periode van vier jaar en duurt tot 2011. Belangrijke pijler onder de BOS-Impuls is de continuering van het GSM. Daarenboven wordt ingezet op de bewustwording van een gezonde en actieve leefstijl, het stimuleren van bewegen en sportbeoefening, het creëren van een aanbod voor specifieke groepen en het initiëren van gezondheids- en sportbeleid. Concreet resulteert dit de komende jaren in themaweken bij het basisonderwijs, het introduceren van de jaarlijkse “Kies voor hart en sportdag”, het aanbieden van clinics door sportbonden, recreatieve spel- en sportmiddagen en Action Games. Samen met jongeren zal gestart worden met een WhoZnext-team. Dit team bestaande uit jongeren zal activiteiten bieden aan jongeren.

In 2008 zal de gemeente Bedum het sportbeleid opnieuw in een nota vastleggen. Deze nota zal een integraal karakter krijgen. De kern van dat beleid is dat sport bij moet dragen aan het welzijn van de inwoners. Het zal zich niet beperken tot louter een accommodatiebeleid. Tot 2011 zullen de activiteiten in het kader van de BOS-Impuls verder vorm en inhoud worden gegeven. In 2008 zal de nieuwbouw van de “Mauritshal” plaatsvinden. Het ligt in de bedoeling om het huidige gebouw zodanig uit te breiden dat op het laagbouwgedeelte een verdieping wordt geplaatst waarin tussen- en naschoolse opvang gerealiseerd kan worden. Hiermee kan een aanzet worden gegeven tot een “sportgerelateerde” kinderopvang in Zuidwolde. Het beleid op het terrein van de sportvoorzieningen zal waar mogelijk op het huidige (hoge) kwaliteitsniveau gehandhaafd worden.

8.1.14.2. Beleidsuitvoering

Het leidt geen twijfel dat de uitspraak van Johan Cruijff: “... alleen kun je niks ...” ook of juist op dit beleidsterrein van toepassing is. Om het bestaande beleid te continueren en het nieuwe beleid vorm en inhoud te geven is het belangrijk om de geëigende partners daar bij in te schakelen. Hierbij wordt gedacht aan het onderwijs, het sociaal-cultureel werk onder de vlag van SWB, het primaire onderwijs, de sportverenigingen en –bonden en het Huis voor de Sport Groningen.

8.1.14.3. Financieel kader

Zoals reeds aangegeven investeert de gemeente Bedum aanzienlijk in zijn sportvoorzieningen. Zo is in 2008 een bedrag van €700.000,- opgenomen voor de verbouw van de “Mauritshal”. Voor deze verbouw is ook een tweetal subsidieverzoeken ingediend, respectievelijk bij het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (€162.000,-) en de provincie Groningen (€100.000,-).

Voor de vervanging van de top laag van het kunstgrashockeyveld is een bedrag van €125.000,-- begroot, terwijl voor de vervanging van twee kunstgrastennisvelden €36.000,-- is opgenomen.

8.1.15. Recreatie en toerisme

De afgelopen jaren is de aandacht uitgegaan naar de aanleg van een sluitend fietspadennetwerk en kanoroutes in Noord-Groningen. Voorts is de aandacht gevestigd op de jachthaven in Onderdendam als een belangrijke (vaar)toeristische accommodatie. De gemeente heeft daar geïnvesteerd in de vernieuwing van de steigers in het Winsumerdiep. Ook is medewerking verleent aan de professionalisering van de VVV-Marengedebied naar VVV-Lauwersland (een samenwerkingsverband met 9 gemeenten). Het beleid is er op gericht om het particulier initiatief te ondersteunen bij hun plannen om te investeren in recreatie en toerisme. Onderzocht zal worden in hoeverre de gemeente Bedum nader vorm en inhoud kan geven aan dit beleid. **In de loop van 2007 zal nadrukkelijk gekeken moeten worden of de gemeente Bedum voor een nieuwe vierjaarlijkse periode ingaande 2008 opnieuw zal deelnemen aan VVV-Lauwersland.** Het subsidie aan de VVV-Lauwersland bedraagt voor 2007 €16.143,--.

8.1.16. WWB en de Wmo

De WWB is ingevoerd op 1 januari 2004. Evenals in de Wmo staat ook in de WWB het meedoen en de eigen verantwoordelijkheid van de burger centraal. Richt de Wmo zich meer op maatschappelijke participatie en sociale zelfredzaamheid, de WWB richt zich meer op de economische zelfredzaamheid. De WWB verplicht de gemeente om werkzoekenden zoveel mogelijk te ondersteunen bij het vinden van werk. Daartoe heeft de gemeenteraad in oktober 2004 de Reïntegratieverordening Wet werk en bijstand vastgesteld. In deze verordening staan regels met betrekking tot de ondersteuning van werkzoekenden tot het vinden van betaald werk en het aanbieden van voorzieningen gericht op arbeidsinschakeling.

Om werkzoekenden zo snel mogelijk terug te leiden naar de arbeidsmarkt werkt de gemeente samen met de ketenpartners CWI, UWV en de gemeenten De Marne/Winsum en Eemsum. **Deze samenwerking wordt steeds meer geïntensiveerd. Binnenkort zullen daarvoor twee teams worden opgericht, één voor ondersteuning aan de klant werkzoekende en één voor de klant werkgever. Een gezamenlijke werkwijze binnen de teams moet er voor zorgen dat de klant zo snel mogelijk wordt geholpen, waardoor de werkzoekende geen dan wel slechts voor korte tijd een uitkering nodig heeft en de werkgever weer zo snel mogelijk aan nieuw personeel wordt geholpen.**

Uitkeringsgerechtigden die nog niet kunnen participeren op de arbeidsmarkt wegens fysieke, psychische en sociale problemen kunnen gebruik maken van voorzieningen, die in feite tegelijkertijd Wmo voorzieningen zijn. Te denken valt aan vrijwilligerswerk, sociale activering, maatschappelijk werk, psychologische ondersteuning, jongerenwerk, crisisopvang, dagopvang, verslavingszorg etc. Hier komen dus direct de raakvlakken van beide wetten in beeld.

Op grond van de WWB kan aan mensen zonder inkomen ook een uitkering worden verstrekt om in de algemeen noodzakelijke bestaanskosten te kunnen voorzien. Daarnaast kan aan mensen die met bijzondere bestaanskosten hebben te maken in deze kosten bijzondere bijstand worden verstrekt. **Het bijzondere bijstandsbeleid van onze gemeenten is vastgelegd in de notitie minimabeleid gemeente Bedum en op 26 april 2007 geheel herzien vastgesteld door de gemeenteraad.**

Door de komst van de WWB werd het niet meer toegestaan dat lagere overheden zich bewegen op het terrein van inkomenspolitiek. De eigen gemeentelijke regelingen voor categoriale verstrekkingen werden verboden. Uitzonderingen hierop zijn mogelijk voor chronisch zieken, gehandicapten en minima van 65 jaar en ouder. Naast de verstrekkingen in het kader van de bijzondere bijstand komen ook de andere voorzieningen voor de minima aan de orde. Beleid is vastgesteld op het gebied van een collectieve ziektekostenverzekering, categoriale bijzondere

bijstand, kwijtschelding gemeentelijke belastingen, deelname maatschappelijke activiteiten, schuldhulpverlening en een langdurigheidstoelage. Het beleidsplan is voorgelegd aan het cliëntenplatform dat positief heeft gereageerd op de voorgestelde beleidswijzigingen.

Een belangrijk onderdeel van het gemeentelijk minimabeleid vormt de Verordening Stimuleringsfonds voor de minima. Op grond van deze verordening kunnen mensen met een laag inkomen vergoeding krijgen voor kosten die deelname aan maatschappelijke activiteiten bevorderen, zoals bijvoorbeeld vergoeding van contributie van sportverenigingen, bezoek zwembad, abonnement bibliotheek, sociaal/culturele activiteiten etc. Deze mogelijkheden kunnen bijdragen aan voorkoming van een sociaal isolement van burgers.

De notitie minimabeleid gemeente Bedum is als bijlage bijgevoegd.

8.1.17. Gezondheidszorg en de Wmo

Er komt een nieuwe nota gezondheidszorg (2008 – 2012). Hierin wordt aansluiting gezocht bij het landelijk beleid. De speerpunten zullen liggen bij onderwerpen als roken, drank en overgewicht. Daarnaast zullen er mogelijk onderwerpen aan de orde komen die landelijk aangeleverd worden zoals diabetes en depressie. De verdere invulling van de nota zal zoveel mogelijk regionaal afgestemd worden. Ook zal er aandacht zijn voor de ontwikkelingen op het gebied van de jeugdgezondheidszorg. Een belangrijk aandachtspunt is de ontwikkeling van het elektronisch kinddossier jeugdgezondheidszorg (EKD JGZ). Het is de bedoeling is dat alle kinderen van nul tot negentien jaar zo'n dossier krijgen bij de eerste keer dat zij met de jeugdgezondheidszorg in aanraking komen. In het dossier staat informatie over het kind, de gezinssituatie en de omgeving. Dit verschaft de gemeenten een instrument om alle kinderen in beeld te krijgen en te houden. Voor de invoering heeft de gemeente in 2007 een éénmalig bedrag van €4.741,-- ontvangen. Tevens worden er plaatselijke of regionale specifieke gezondheidsspeerpunten opgenomen.

In het kader van preventief jeugd(gezondheids)beleid zullen we in 2007 starten met het programma Stevig Ouderschap. Dit is een programma dat kijkt naar signalen van risicofactoren bij ouders. Als ouders vallen onder de categorie "risico-ouder" zullen zij extra ondersteuning ontvangen bij de opvoeding. De extra ondersteuning bestaat uit zes huisbezoeken totdat het kind 18 maanden is door een specifiek opgeleide wijkverpleegkundige. Het doel is om zo vroeg mogelijk ernstige opvoedproblemen te voorkomen. Na twee jaar zal een evaluatie plaatsvinden om te bezien of het programma voldoet aan de verwachtingen. Het project wordt bekostigd uit structurele middelen preventie jeugd (€5.495,-- per jaar).

8.1.18. Onderwijs en de Wmo

In de gemeente Bedum zijn voor het basisonderwijs aanwezig: drie protestant christelijke scholen, één katholieke school (Dalton), één gereformeerd vrijgemaakte school en twee openbare scholen.

De educatie voor volwassenen wordt regionaal georganiseerd, waarbij vanuit de Regioraad contracten worden afgesloten met het Noorderpoortcollege en het Alphacollege.

Een belangrijke ontwikkeling die aanknopingspunten heeft met de Wmo vormt de brede school. De brede school is een samenwerkingsverband tussen partijen die zich bezighouden met opgroeiende kinderen. Doel van het samenwerkingsverband is de ontwikkelingskansen van de kinderen te vergroten. Onderwijs en welzijn zijn hierbij belangrijke participanten. Kinderopvang, peuterspeelzaalwerk, sport, cultuur, bibliotheek en andere instellingen kunnen een onderdeel van de brede school zijn. Hierdoor kan een clustering van voorzieningen ontstaan die gericht zijn op een optimale ontwikkeling van kinderen. Bedum gaat zich samen met de betrokken partijen bezinnen op een mogelijke invulling van het concept brede school.

Huisvesting

Op grond van de gemeentelijke Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs hebben alle basisscholen een adequate huisvesting. Verwacht wordt, dat per 2009/2010 de gemeentelijke inzet op dit onderdeel zal afnemen, aangezien ook de gelden voor het onderhoud aan de buitenzijde van de onderwijsgebouwen (een belangrijk onderdeel van de IHP voorzieningen en - gelden) , wordt overgeheveld naar de schoolbesturen. Dit onderdeel wordt dan geschrapt uit de verordening. De gemeente heeft daarna alleen nog een rol bij (vervangende) nieuwbouw, uitbreiding, inrichting en noodlokalen.

Lokale educatieve agenda

In de periode 2006-2008 worden de rijks gelden aan gemeenten voor schoolbegeleiding stapsgewijs afgebouwd. Dit betekent dat de gelden die het rijk voor schoolbegeleiding in het gemeentefonds stortte vanaf 2008 rechtstreeks naar de scholen gaan. Door o.a. deze nieuwe wetgeving worden de verantwoordelijkheden van scholen, gemeenten en rijk sterk gherdefinieerd. Voor de gemeente ligt nu de uitdaging om in de nieuwe verhoudingen samen met schoolbesturen en overige partners te zorgen voor een sterke sociale infrastructuur voor de jeugd. Voor enkele thema's binnen het onderwijs- en jeugdbeleid houden gemeenten wettelijke taken (zoals leerplicht, leerlingenvervoer, veiligheid).

Voorheen kon de gemeente veel meer zelf het onderwijsbeleid bepalen. Door de nieuwe verhoudingen moet de gemeente, meer dan voorheen, samen met schoolbesturen en instellingen vorm geven aan het lokale onderwijsbeleid. Onderwijsbeleid zal door de lokale educatieve agenda steeds verder opschuiven naar jeugdbeleid. Samen met de schoolbesturen en instellingen neemt de gemeente de verantwoordelijkheid voor alle jongeren van 0-23 jaar in de gemeente.

Het "OOGO" (Op Overeenstemming Gericht Overleg) speelt hier een belangrijke rol. Dit is de plek waar de schoolbesturen en de gemeente elkaar tegenkomen en op basis van gelijkwaardigheid de thema's bepalen voor de lokale educatieve agenda.

Leerlingenvervoer

Vooralsnog zijn de gevolgen van de invoering van de Wmo voor het leerlingenvervoer beperkt. Op regionaal niveau is wel gesproken over de bundeling van verschillende vormen van doelgroepenvervoer, waar het leerlingenvervoer ook ondervalt, maar dit is voorlopig terzijde geschoven.

Van toepassing is de verordening leerlingenvervoer gemeente Bedum (vastgesteld 27 juni 2002). Deze verordening geeft uitvoering aan de taakstelling van de gemeentebesturen inzake de bekostiging van het vervoer van leerlingen van en naar scholen voor basisonderwijs, speciale scholen voor basisonderwijs, (voortgezet) speciaal onderwijs of scholen voor voortgezet onderwijs. Tevens worden nadere regels gegeven voor de bekostiging van het weekeinde- en vakantievervoer. Naast procedurevoorschriften omtrent de wijze waarop de aanvragen voor bekostiging door de ouders kunnen worden ingediend, bevat deze verordening criteria aan de hand waarvan ouders aanspraak kunnen maken op bekostiging van de vervoerskosten. Centraal uitgangspunt is daarbij dat de verantwoordelijkheid voor het schoolbezoek van de leerling bij de ouders blijft liggen. Momenteel maken 75 leerlingen uit de gemeente Bedum gebruik van het leerlingenvervoer naar met name scholen in Groningen. De meeste leerlingen worden per taxibusje vervoerd en een enkeling door de ouders. De kosten bedragen zo'n €85.000,- per jaar.

Leerplicht

De Leerplichtwet in de huidige vorm dateert uit 1969. In de afgelopen jaren is de wet meermalen aangepast. De wet regelt de verplichting voor jongeren van 5 tot en met 16 jaar om naar school te

gaan, alsmede de redenen van vrijstelling. In de wet staan bovendien de verantwoordelijkheden van alle betrokkenen beschreven. De ouders of verzorgers, de scholen, de jongere en de gemeente hebben allemaal hun eigen taak.

Er ligt een nieuw wetsvoorstel om de leerplichtige leeftijd te verhogen naar achttien jaar. Leerlingen die dan nog geen startkwalificatie hebben moeten kiezen of ze alsnog een diploma halen of gaan werken. Naast deze leerplicht komt er per 1 augustus 2007 een informatie- en meldingsplicht voor gemeenten. Over het opleggen van een leerplicht mogen gemeenten zelf beslissen. Jongeren die niet meewerken kunnen door de gemeente beboet worden.

Schooldirecties zijn verplicht ongeoorloofd verzuim van jongeren te melden aan de leerplichtambtenaar. Wanneer de leerplichtige jongere niet bereid is de school weer geregeld te bezoeken dan zullen er sancties worden opgelegd. Na de leerplichtperiode is de jongere nog een jaar partieel leerplichtig voor twee dagen in de week.

Verder geldt voor de jongeren een kwalificatieplicht. Een startkwalificatie is het minimale onderwijsniveau dat nodig is om met een goede uitgangspositie de arbeidsmarkt te betreden en een goede kans te maken op geschoold werk. Zonder startkwalificatie dreigt op termijn werkloosheid of het werken in ongeschoolde functies. Als startkwalificatie worden gezien een diploma HAVO of VWO of een diploma van een beroepsopleiding op niveau 2 van de Wet Educatie en Beroepsonderwijs. Voor sommige leerlingen is een dergelijke startkwalificatie echter te hoog gegrepen. Voor deze schoolverlaters zijn specifieke trajecten nodig die aansluiten bij hun capaciteiten.

Voor de uitvoering van de Leerplichtwet is in Bedum een leerplichtambtenaar aangesteld voor 0,4 fte in de week.

Voor de door de leerplichtambtenaar uit te voeren werkzaamheden zal er een instructie worden vastgesteld en dient de leerplichtambtenaar te worden beëdigd. Tevens zal de leerplichttaak worden vastgelegd in een gemeentelijk beleidsplan. Jaarlijks zal er verslag worden uitgebracht aan de raad over de gebeurtenissen van het afgelopen jaar.

Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC)

De RMC's zijn ingesteld met als doel om een sluitende aanpak te organiseren rondom voortijdig schoolverlaten. Nederland is verdeeld in 39 RMC regio's met elk een meldpunt. Bedum behoort bij het RMC Delfzijl. Dit doel wordt gerealiseerd door:

- het opzetten en onderhouden van een sluitend meld- en registratiesysteem van voortijdig schoolverlaters;
- het opzetten en onderhouden van een sluitend netwerk van zorg voor de voortijdig schoolverlaters (regionale samenwerking tussen gemeenten, voortgezet onderwijs, beroepsonderwijs, CWI, arbeidsvoorziening, jeugdhulpverleningsinstanties).

Het RMC richt zich op alle voortijdig schoolverlaters van 12 tot 23 jaar. Scholen maken melding van uitvallers bij de leerplichtambtenaar. De Leerplichtwet schrijft voor dat een uitgeschreven leerling binnen zeven dagen gemeld moet worden. Ook de melding van niet-leerplichtige leerlingen is bij wet geregeld. Jaarlijks zijn er meer dan veertigduizend jongeren die de schoolbanken voortijdig verlaten. Zowel in het geval van de MAVO- of VMBO gediplomeerde als in het geval van de schooluitvaller zonder diploma spreken we van voortijdig schoolverlaten, dat wil zeggen zonder te beschikken over een startkwalificatie.

Waddenmodel

In 2001 is de pilot “RMC+/Jongerenloket Noord Groningen” van start gegaan in de acht gemeenten van de Regioraad Noord Groningen. De pilot, resulterend in het Waddenmodel, is mogelijk dankzij financiële bijdragen van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de betrokken gemeenten, het CWI en de Provincie Groningen.

Met het Waddenmodel kan worden voorkomen dat jongeren tot 23 jaar zonder startkwalificatie de arbeidsmarkt op gaan en werkloos worden. De inzet van het Waddenmodel is om deze jongeren binnen een half jaar aan werk, een leerwerkplek of een opleiding te helpen. Niet alleen voortijdig schoolverlaters, maar alle jongeren met een startkwalificatie die geen werk kunnen vinden hebben extra aandacht nodig.

Het Waddenmodel is gebaseerd op een ketenbenadering. Alle activiteiten worden gezien als op elkaar aansluitende stappen, die jongeren vanuit een beginsituatie naar een gewenste eindsituatie leiden. De beginsituatie kan per deelnemer verschillen. De ene jongere heeft bijvoorbeeld voortijdig de school verlaten, terwijl een ander de school wel heeft afgemaakt, inclusief startkwalificatie, maar nu werkloos is. De coördinerende rol van de RMC functie wordt, naast de startkwalificatie, verbreed naar werk. De RMC trajectbegeleiding op basis van het Waddenmodel plaatst een kleine tachtig procent van de deelnemende jongeren naar school of werk.

Voor zowel de uitvoering van de taken van het RMC als het waddenmodel is een goede registratie noodzakelijk. Hiermee komen de jongeren goed in beeld. Voor een deel zijn we afhankelijk van derden (scholen, RMC, CWI). Voor een deel kunnen we het zelf registreren.

De leerlingenadministratie die nu op burgerzaken wordt uitgevoerd, moet worden uitgebreid met de RMC registratie. Deze moet ingevuld en bijgehouden worden door de leerplichtambtenaar. Verder moet er weer een overzicht komen van alle jongeren tot 23 jaar. De relatie met instanties in de gemeente Groningen en Winsum kan worden verbeterd.

Bij de start van het waddenmodel werden er regelmatig enquêtes verstuurd om te achterhalen wat de jongeren op dit moment deden. Dat moet weer worden ingevoerd. Hiermee blijft het bestand up-to-date.

Monitor Jong

Via de monitor Jong krijgen gemeenten overzichtelijke informatie over de gemeentelijke leerlingenpopulatie zoals de doorstroming van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs, onderwijsachterstanden en de ontwikkelingen rond het schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten. Met ondersteuning van het Onderzoeksbureau CMO Groningen zal de gemeente zich in de loop van dit jaar hierbij aansluiten. De kosten ca. €4.000,-- kunnen gedekt worden uit de besparing van het budget onderwijsbegeleiding (€10.000,--).

8.1.17.1. Prestatieveld 2: Preventieve ondersteuning jeugd

8.2.1. Omschrijving prestatieveld

Het prestatieveld betreft de in de gemeente woonachtige jeugdigen (en hun ouders) met een verhoogd risico op ontwikkelingsachterstand, schooluitval of criminaliteit. Het gaat om jeugdigen die problemen hebben met opgroeien en hun ouders die problemen hebben met opvoeden.

In dit prestatieveld moet worden meegenomen de Wet op de Jeugdzorg (de vijf functies die de gemeenten zijn toebedeeld) en de uitvoering van de Wet collectieve gezondheidszorg

(jeugdgezondheidszorg). Ook hier geldt dat de gemeente een grote mate van vrijheid heeft om het beleid in te richten. De gemeente volstaat niet meer om alleen maar een regie en afstemmingsrol te vervullen.

Het beleid is er op gericht te voorkomen dat kinderen en jongeren in de problemen raken. Speciale aandacht gaat uit naar die kinderen of jongeren die vanwege hun situatie niet kunnen voldoen aan de eisen die de samenleving aan hen stelt (relatie met prestatieveld 1)

8.2.2. Bestaand en nieuw beleid

Om zo probleemloos mogelijk op te kunnen groeien kent de gemeente Bedum een uitgebreid netwerk aan voorzieningen. Veel voorzieningen “komen niet in beeld” omdat deze zo vanzelfsprekend zijn. Als basisvoorzieningen worden de scholen voor het primair onderwijs beschouwd, een muziekschool, een bibliotheek en allerlei sportvoorzieningen. Daarnaast kunnen we nog noemen het consultatiebureau, het peuterspeelzaalwerk, de gastouderopvang en de kinderdagopvang. Bovendien kent de gemeente Bedum op wijkniveau meer dan veertig plaatsen met speelvoorzieningen voor opgroeiende kinderen. Onlangs zijn de speeltuinen in Onderdendam en Noordwolde gerenoveerd. Ook is er onlangs een skatebaan aangelegd en is de gemeente Bedum een Cruyff Court aangeboden, het alom bekende Arjen Robben Veld.

Met ingang van 1994 neemt de gemeente deel aan het Regionaal Halt bureau Groningen. Doelstelling is het voorkomen en bestrijden van veel voorkomende criminaliteit onder jongeren. Het bureau werkt nauw samen met gemeenten, politie en justitie. De taken van het bureau zijn te onderscheiden in preventieve, repressieve en ondersteunende/coördinerende. Het bureau wordt rechtstreeks gefinancierd door het Ministerie van Justitie. Vanaf 2001 nemen wij in het kader van het integraal lokaal preventief jeugdbeleid aanvullende preventiediensten van HALT af. In diverse projecten is door de gemeente Bedum geïnvesteerd. Genoemd kan worden het school adoptieplan van de regiopolitie “Doe effe normaal”, het preventieproject verslavingszorg van Verslavingszorg Noord Nederland (VNN) en een logopedieproject in samenwerking met de Ouder en Kind Zorg. Samen met de horeca, politie en de SWB is een campagne “gezellig uitgaan” uitgevoerd.

Na een pilot van twee jaar, met financiële ondersteuning door de provincie Groningen is een jongerenwerker aangesteld (0,5 fte) bij de SWB. Met de inzet van deze jongerenwerker is een belangrijke brug geslagen tussen de jongeren in Bedum en de lokale overheid.

De gemeente Bedum kent een zorgnetwerk voor kinderen tot 19 jaar om te voorkomen dat jongeren of gezinnen ontsporen en om problemen vroegtijdig te signaleren. Door het college is ingestemd met de invoering van een meer professionele zorg- en adviesteam (ZAT). In een pilot van een jaar zal met behulp van een professional de aangeboden zorg gecoördineerd worden en zullen trajecten voor probleemkinderen en ouders worden opgezet en gevolgd. Hiermee is een goede aanzet gegeven om in preventieve zin de dreiging van uitval in een vroegtijdig stadium te signaleren. Gestreefd wordt om te voorkomen dat kinderen, jongeren en hun ouders/verzorgers gebruik moeten maken van het Bureau Jeugdzorg, dat de Wet op de jeugdzorg uitvoert. Het blijft echter nodig om aandacht te blijven besteden aan de eisen zoals die zijn geformuleerd aan het lokale aanbod op het gebied van opvoed- en opgroei ondersteuning waarbij aangesloten dient te worden op de geïndiceerde jeugdzorg. Deze eisen betreffen: preventie jeugdbeleid (bestaande uit vijf functies) van gemeenten en het verzorgen van een regierol bij het aanbrengen van samenhang tussen deze functies:

- het verstrekken van informatie en advies;
- het signaleren van problemen;
- het aangeven van de toegang toe het hulpaanbod;
- het verlenen van licht pedagogische hulp;
- het coördineren van zorg.

Het opstellen van een nieuwe vierjarige beleidsnotitie m.i.v. 2008 zal een belangrijk onderdeel vormen van dit prestatieveld. De verwachting is dat dit prestatieveld de komende jaren met nieuw rijksbeleid en middelen zal worden gevoed (centrum voor jeugd en gezin, zorg en adviesteams, structurele impuls opgroei- en opvoedingsondersteuning aan gemeenten, elektronische kinddossiers, hardere aanpak leerplichtverzuim, lik-op-stukbeleid en overlastbestrijding).

8.2.3. Beleidsuitvoering:

Dit prestatieveld leent zich bij uitstek voor een integrale aanpak. Zo wordt de samenwerking geïntensiveerd met het jongerenwerk, de buurt- en wijkagent, de leerplichtambtenaar, het Bureau Halt Noord Nederland, VNN, de Gemeentelijke Geneeskundige Dienst Groningen, Bureau Jeugdzorg, het Centrum voor Maatschappelijke Ontwikkeling Groningen (CMO), het maatschappelijk werk en het onderwijs alsmede het peuterspeelzaalwerk en de kinderdagopvang. Dit moet geconcretiseerd worden in het oprichten van Zorg en Advies Teams en de inrichting van bureaus voor Jeugd en Gezin. Met de honorering van de projectaanvraag Buurt-Onderwijs-Sport Impuls zal intensief ingezet worden op de sportparticipatie van jongeren door middel van een uitgekiend laagdrempelig en gevarieerd activiteitenaanbod. Hierdoor wordt gepoogd om de jongeren ondermeer zelf activiteiten te laten organiseren en te streven naar een gezonde actieve leefstijl.

8.2.4. Financieel kader

Dit prestatieveld laat zich vanwege het grote integrale karakter lastig financieel vertalen. Het gaat in dit kader te ver om op te sommen welke financiële middelen in totaal op jeugdbeleid zijn terug te voeren. Interessant is wellicht de verwachting dat met het nieuwe beleid van het ministerie voor Jeugdzaken er financiële middelen worden toegekend aan gemeenten om beleid op het gebied van Zorg en Adviesteams en Centrum voor Jeugd en Gezin te ontwikkelen.

8.3. Prestatieveld 3: Informatie, advies en cliëntondersteuning

Met het geven van informatie en advies wordt bedoeld op activiteiten die de burger de weg moet wijzen in het veld van maatschappelijke ondersteuning. Uitgangspunt is de één loketgedachte, waarbij de gemeente ook informatie moet geven over relevant aanpalende terreinen zoals zorg en wonen.

Cliëntondersteuning is het hulp bieden aan personen bij het maken van een keuze of het oplossen van een probleem. Cliëntondersteuning gaat een stap verder dan het geven van informatie en advies en richt zich op mensen die voor een vraag of een situatie staan die zodanig complex is dat de betreffende persoon dit zelf met zijn naaste omgeving niet zelf kan oplossen.

Het voormalige Wvg-loket is omgevormd naar een Wmo-loket genaamd het ZorgLoket. Het doel van het ZorgLoket is om de één loketgedachte uit te voeren. Het ZorgLoket is een groeimodel. De verdere ontwikkeling van het ZorgLoket is nog in volle gang. Eind 2006 is door de consultants een cursus gevolgd die gericht was op de intake in het algemeen en specifiek op de intake huishoudelijke hulp. In mei 2007 is er een cursus gevolgd gericht op cliëntondersteuning. Daarnaast is er veel aandacht voor de nieuwe werkwijze, die inhoudt dat er een uitgebreide intake gedaan wordt, waarbij gekeken wordt naar alle aspecten van het leven van de cliënt. Daar waar de gemeente niet zelf iets kan doen kan er doorverwezen worden. Voor het verwijzen naar andere instellingen of organisaties kan gebruik gemaakt worden van INVIS dat voor iedereen beschikbaar is via internet. Via de website van de gemeente is INVIS te raadplegen met behulp van het digitaal loket.

In andere gemeenten is er voor gekozen om ook andere organisaties (b.v. MEE) deel te laten nemen in het lokale loket. Voor Bedum is het de vraag of er voldoende vragen komen bij het ZorgLoket om daar meerdere consultants in te laten participeren. Uiteraard is dit ook weer

afhankelijk van de invulling van de intake. Op dit moment worden er weinig huisbezoeken gedaan door de consulenten. Het is een overweging om dit meer te gaan doen. Hierdoor kunnen cliënten in hun eigen omgeving gezien worden. Vaak levert dit een veel extra informatie op over de persoonlijke situatie van de cliënt. Gelet op de tijdsinvestering is er voor gekozen om alleen in incidentele gevallen op huisbezoek te gaan.

Een ander aandachtspunt is de bekendheid van het ZorgLoket. Het is gebleken dat het ZorgLoket binnen de gemeente Bedum nog niet de bekendheid heeft die het zou moeten hebben. Deels is er voor gekozen om nog geen extra publiciteit te besteden aan het ZorgLoket. De reden hiervoor is dat het ZorgLoket nog niet volledig voldoet aan wat het moet gaan bieden. Aan de andere kant wordt het nu wel zaak om het ZorgLoket in de publiciteit te brengen. De inwoners van de gemeente moeten wel weten waar ze met hun vragen terecht kunnen. Dit geldt ook voor de mogelijke verwijzers binnen de gemeente (bijvoorbeeld de huisartsen).

8.4. Prestatieveld 4: Mantelzorg en vrijwilligers

8.4.1. Omschrijving prestatieveld

Dit prestatieveld betreft algemene door de gemeente te treffen voorzieningen ter ondersteuning en facilitering van mantelzorg, vrijwillige thuishulp en vrijwilligerswerk.

Mantelzorg kan worden omschreven als langdurige zorg die niet in het kader van een hulpverlenend beroep wordt geboden aan een hulpbehoevende door personen uit diens directe omgeving, waarbij zorgverlening rechtstreeks voortvloeit uit de sociale relatie en de gebruikelijke zorg van huisgenoten voor elkaar overstijgt.

Vrijwilligershulp kan worden omschreven als de georganiseerde inzet van vrijwilligers, als reactie op hulpvragen van burgers waarvoor geen professionele hulp mogelijk is of minder wenselijk wordt geacht.

Vrijwilligerswerk betreft de inzet van burgers zowel informeel als ongeorganiseerd als in georganiseerd verband (verenigingen) voor een maatschappelijk doel. De vrijwilliger levert om niet een bijdrage aan het functioneren van de samenleving.

8.4.2. Bestaand en nieuw beleid

In dit prestatieveld van de Wmo wordt aandacht gevraagd voor het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers. In de afgelopen jaren is ook vanuit het lokaal sociaal beleid i.s.m. de provincie en regiogemeenten aandacht besteed aan het ondersteunen van mantelzorgers. Zo heeft het CMO in november 2003 een inventarisatie "mantelzorgondersteuning in de gemeente Bedum" uitgebracht en is in december 2004 een rapport "Werken aan wensen" uitgebracht. Door het ministerie is geld beschikbaar gesteld voor zogenaamde proeftuinen. Het doel van deze proeftuinen is het stimuleren en ondersteunen van beleidsontwikkeling en –uitvoering bij gemeenten op het terrein van de Wmo. De provincie Groningen is aangewezen als proeftuin voor het onderdeel mantelzorg. Het project heeft een looptijd van twee jaar en moet eind 2007 zijn afgerond met een afsluitend rapport met aanbevelingen.

De gemeente Bedum en de SWB werken nauw samen bij de realisatie van een goede mantelzorgondersteuning en bij de opzet en organisatie van Vrijwillige Thuishulp. In 2004 en 2005 zijn in dit kader diverse activiteiten opgezet, zoals de organisatie van de Dag van de mantelzorg, het begeleiden van gespreksgroepen en de totstandkoming van een Steunpunt Mantelzorg. Al meer dan 20 jaar is de SWB (en de voormalige Stichting Welzijn Ouderen) verantwoordelijk voor de organisatie van Vrijwilligershulp. Sinds enkele jaren is een meldpunt ondergebracht bij de SWB die tijdens kantooruren bereikbaar is. Periodiek wordt een voorlichtingsbrochure uitgebracht en huis-aan-huis bezorgd.

Het college van B&W heeft op 20 december 2005 besloten om prestatieveld vier van de Wmo uit te laten voeren door de SWB. De gemeente Bedum acht de SWB de aangewezen instelling om op beide genoemde terreinen beleid en activiteiten te ontwikkelen. Aangezien dit prestatieveld is “weggezet” bij de SWB zal in gezamenlijk overleg beleid moet worden ontwikkeld. De gemeente zal daarbij een faciliterende rol vervullen.

In het verlengde van de ondersteuning van de mantelzorgers ligt de ondersteuning van vrijwilligers. Het is daarom een logische keuze om ook de ondersteuning van de vrijwilligers onder te brengen bij de SWB. De vrijwilligersvacaturebank was hier al ondergebracht. Ook het in het zonnetje zetten van vrijwilligers, dat de laatste jaren te weinig aandacht heeft gehad, is met de invoering van een vrijwilligersprijs voor individuen en groepen in het najaar 2006 nieuw leven ingeblazen.

In bijlage 12 “ontwikkeling van mantelzorgondersteuning in de gemeente Bedum” wordt ingegaan op de activiteiten die op dit beleidsterrein al zijn ondernomen. In bijlage 13 wordt aandacht geschonken aan het vrijwilligerswerk en de organisatie van de vrijwilligershulp.

In de loop van 2007 zal moeten worden aangegeven welke verdere acties op genoemde terreinen de komende jaren moeten worden uitgevoerd. Afhankelijk van de evaluatie van de afgelopen periode en de toekomstvisie zal worden bekeken in welke mate de gemeente dit prestatieveld financieel ondersteunt.

8.4.3. Beleidsuitvoering

Voor de uitvoering verwijzen we naar genoemde instellingen.

8.4.4. Financieel kader

Verwezen wordt naar financieel kader onderdeel SWB (8.1.9.3.). De gemeente Groningen ontvangt als centrumgemeente voor het jaar 2007 ongeveer €300.000,- voor het uitvoeren van provinciale activiteiten voor de CVTM en €60.000,- voor VTA. De stuurgroep WWZ heeft namens de gemeenten in de provincie overleg gevoerd met de Groningse provinciale werkgroep CVTM over de randvoorwaarden waaronder in 2007 de activiteiten kunnen worden uitgevoerd:

- vrijwaring van kosten gemaakt vóór 2007.
- In 2007 zullen de provinciale activiteiten uitgevoerd moeten worden op basis van een door de gemeenten vastgesteld projectplan. Hierbij moet ook rekening worden gehouden met de wensen van vertegenwoordigers van plaatselijke steun- en coördinatiepunten. Het projectplan wordt voorgelegd aan portefeuillehouders Wmo in regiораadverband.
- In 2007 kunnen de activiteiten en de gerealiseerde resultaten door de gemeenten worden geëvalueerd. Op basis hiervan kunnen gemeenten een besluit nemen over gewenste omvang en inhoud van de provinciale ondersteuning in 2008.

Er komt een wettelijk recht op ondersteuning voor mantelzorgers, een landelijke regeling die aan mantelzorgers recht geeft op maximaal €250 per jaar. Deze regeling gaat waarschijnlijk per 1 november 2007 in werking treden. Mantelzorgers komen voor de vergoeding in aanmerking als zij iemand verzorgen die beschikt over een indicatie voor AWBZ-zorg met een geldigheidsduur van ten minste een half jaar. Als deze indicatie voor langere tijd is afgegeven wordt de uitkering jaarlijks verstrekt.

8.5. Prestatieveld 5: Bevorderen deelname aan het maatschappelijk verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem.

In dit prestatieveld wordt bedoeld op algemene maatregelen die, zonder dat men zich tot de gemeente hoeft te wenden, ten goede kunnen komen aan een ieder die daaraan behoefte heeft. In die zin hoeft de maatregel dus niet uitsluitend gericht te zijn op mensen met een beperking, een chronisch psychisch of een psychosociaal probleem, zolang zij er in ieder geval maar baat bij hebben. De gemeente heeft bij dit prestatieveld een grote mate van beleidsvrijheid. Bijvoorbeeld de toegankelijkheid van de woonomgeving en openbare gebouwen, het organiseren van sociale/recreatieve activiteiten voor specifieke doelgroepen (bijvoorbeeld het Alzheimer café), klussendienst, aangepast sporten, toegankelijkheid openbaar vervoer door bijvoorbeeld rolstoelperrons op stations aan te leggen en aanpasbaar bouwen. Een goed voorbeeld is het beter toegankelijk maken van de openbare ruimte voor blinden door het aanleggen van stroken in de weg. Voor de uitvoering van dit prestatieveld wordt een aantal AWBZ subsidies toegevoegd aan het gemeentefonds, namelijk de subsidies:

- Coördinatie Vrijwillige Thuishulp en Mantelzorgondersteuning (CVTM);
- Diensten bij wonen en zorg;
- Zorgvernieuwingsprojecten Lentis;
- Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGz).

8.6. Prestatieveld 6: Voorzieningen voor gehandicapten en mensen met psychische (psychosociale) problemen.

8.6.1. Omschrijving prestatieveld

Dit betreft voorzieningen die aan de behoefte van het individu zijn aangepast. De doelstelling van het verstrekken van voorzieningen aan individuen is het bevorderen van de zelfredzaamheid en van deelname aan het maatschappelijk verkeer. De toekenning wordt bepaald door een indicatiebesluit. Voor wat betreft de doelgroep voor de verstrekking van voorzieningen (de mensen met beperkingen) wordt gedacht aan mensen met:

- somatische aandoeningen;
- psychiatrische aandoeningen;
- psychogeriatrische aandoeningen;
- chronisch psychische aandoeningen of beperkingen; verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke handicap.

De spelregels voor toekenning worden bepaald door een verordening.

8.6.2. Bestaand en nieuw beleid

We kunnen bij dit prestatieveld verwijzen naar ons “oude” beleid op grond van de Wvg. Deze wet van april 1994 is opgegaan in de Wmo. Beoogd wordt dat burgers met een handicap zo lang mogelijk zelfstandig kunnen wonen en deel kunnen nemen aan het maatschappelijk verkeer. Gemeenten hebben de verantwoordelijkheid voor het verstrekken van rolstoelen, vervoersvoorzieningen en woningaanpassingen aan mensen met een handicap of beperking. Ook het bieden van vormen van huishoudelijke hulp, als wel maaltijdvoorziening, klussendienst en alarmering behoren tot dit prestatieveld. Naast de mogelijkheid om een persoonsgebonden budget aan te vragen voor huishoudelijke hulp kan dit nu ook voor de aanschaf van hulpmiddelen.

Er is een evaluatieverslag van de Wvg over de periode 2002 tot 2006. Hieraan wordt toegevoegd een evaluatie over het jaar 2006 (bijlage). De evaluatie van de Wvg (met name van het jaar 2006) kan gebruikt worden als nulmeting.

Er moet rekening mee gehouden worden dat er in de Wvg sprake was van een zorgplicht voor de gemeente. In het kader van de Wmo is dit het compensatiebeginsel geworden. De consequentie hiervan is dat er op een andere wijze naar de aanvraag gekeken moet worden en dat er op andere wijze beslist moet worden. Stond ten tijde van de Wvg vast wat wel en niet verstrekt kon worden, ten tijde van de Wmo is dit minder duidelijk. Een beperking compenseren kan beduidend verder strekken dan het voldoen aan de zorgplicht.

8.6.3. Beleidsuitvoering

De indicatiestelling huishoudelijke hulp gebeurt door het Scio. De indicatiestelling voor de hulpmiddelen gebeurt nu nog door de GGD. In de loop van dit jaar (uiterlijk 1 januari 2008) zal de algehele indicatiestelling overgaan naar Scio. Het komende jaar moeten alle mensen die een indicatie huishoudelijke hulp hebben, die afgegeven is door het CIZ en doorloopt na 1 januari 2008, opnieuw geïndiceerd worden. De hulpmiddelen worden op basis van een contract verstrekt door Welzorg met uitzondering van de trapliften, die worden verstrekt door Otto Ooms. Het vervoer (regiotaxi) geschiedt door UVO en Van Dijk

8.6.4. Financieel kader

Verwezen wordt naar hoofdstuk zes financiën

8.7. Prestatieveld 7: Maatschappelijke opvang, advies en steunpunten huiselijk geweld

Maatschappelijke opvang omvat activiteiten bestaande uit het tijdelijk bieden van onderdak, begeleiding, informatie en advies aan personen, die door één of meerdere problemen al dan niet gedwongen de thuissituatie hebben verlaten en niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving. In dit prestatieveld hoort ook de vrouwenopvang thuis. Hieronder wordt verstaan het tijdelijk bieden van onderdak, begeleiding, informatie en advies aan vrouwen die al dan niet gedwongen de thuissituatie hebben verlaten in verband met problemen van relationele aard of geweld.

Een uitgangspunt van het beleid dat in het bestuursprogramma wordt genoemd is het terugdringen van huiselijk geweld. Door voorlichting kan ertoe worden bijgedragen dat meer slachtoffers en derden worden gestimuleerd tot het doen van aangifte. Er is een advies- en steunpunt huiselijk geweld Groningen ingesteld dat steun kan bieden aan iedereen die te maken heeft met huiselijk geweld: hulpvragers en professionals. Het steunpunt bestaat uit drie onderdelen:

- een telefonische hulpdienst voor informatie, advies en doorverwijzing naar hulpverlening of opvang;
- het hulpverleningstraject "Thuisfront", waarin politie, justitie, reclassering, ambulante forensische psychiatrie Noord-Nederland, het maatschappelijk werk, opvang en ondersteuning "Den Eikelaar", "het Toevluchtsoord" en bureau jeugdzorg nauw samenwerken;
- Publiciteit en voorlichting over huiselijk geweld.

In het afgelopen jaar is er een toename van het aantal meldingen van gezinnen voor een thuisfronttraject. Door de toenemende aandacht worden meer meldingen gedaan dan tevoren. Per dag zijn er ca. 450 gezinnen in begeleiding bij thuisfront. In Bedum waren er in 2005 twee en in 2006 vijf meldingen van huiselijk geweld. Hierbij waren respectievelijk zes en zestien kinderen betrokken. Samen met betrokken instellingen zal uitvoering gegeven worden aan de opdracht van de raad om het huiselijk geweld in de gemeente Bedum terug te dringen. Overwogen wordt om bij de verder invulling van het ZorgLoket ook aandacht te besteden aan een meldpunt huiselijk geweld c.q. OGGz. Dit zal verder onderzocht moeten worden en er zal afstemming met de

gemeente Groningen plaats moeten vinden over de mogelijkheden om de bekostiging te realiseren uit de door het Rijk beschikbaar gestelde gelden.

Bij dit prestatieveld moet ook worden ondergebracht de opvang van burgers die zijn ontslagen uit detentie. Deze ex-gedetineerden vestigen zich weer ergens in een gemeente. Bij de overgang tussen detentie en de vrije maatschappij doen zich regelmatig knelpunten voor, waardoor deze mensen vaak na hun detentie weer terugvallen in crimineel gedrag. Om de aansluiting vanuit het gevangeniswezen met de gemeenten te verbeteren heeft Justitie in april jl. een zogenaamd platform aansluiting nazorg opgericht. Het streven is er op gericht dat alle gemeenten hieraan gaan deelnemen om zo een naadloze overgang of overdracht van ex-gedetineerden naar de gemeente mogelijk te maken. Daartoe moet per gemeente een coördinatiepunt worden ingericht, waar zaken als identiteitsbewijzen, inkomen, huisvesting en zorg dan gezamenlijk bijtijds kunnen worden geregeld. Ook onze gemeente heeft zich inmiddels bij deze werkwijze aangesloten. Daartoe is een protocol ondertekend. Opgemerkt dient nog dat de betreffende burgers naast de Wmo voorziening prestatieveld 7 vaak ook te maken krijgen met de Wmo voorzieningen van de prestatievelden 8 en 9.

Uitvoering van de rest van het prestatieveld zal in samenspraak tussen de gemeente Bedum en Groningen moeten gebeuren. Verdere uitwerking zal meegenomen worden in de nota lokaal gezondheidsbeleid.

8.8. Prestatieveld 8: Openbare en geestelijke gezondheidszorg (OGGz)

8.8.1. Omschrijving prestatieveld

OGGz richt zich op mensen die niet zelf om hulp kunnen of willen vragen, maar deze wel nodig hebben. Het gaat om langdurig zorgafhankelijke mensen die vaak op verschillende leefgebieden met problemen kampen. Zij bevinden zich in een neerwaartse spiraal of dreigen daarin terecht te komen. OGGz vraagt om de gezamenlijke inzet van gemeenten, diverse zorgpartijen en andere maatschappelijke organisaties. Het gaat hierbij om:

- het signaleren en bestrijden van risicofactoren op het gebied van de OGGz.
- het bereiken en begeleiden van kwetsbare personen en risicogroepen;
- het functioneren als meldpunt voor signalen van crises of dreiging van crises bij kwetsbare personen en risicogroepen;
- het tot stand brengen van afspraken tussen betrokken organisaties over de uitvoering van de OGGz.

8.8.2. Bestaand en nieuw beleid

In 2002 is er door de gemeenten en instellingen in de provincie Groningen een convenant ondertekend. Inmiddels is dit convenant geëvalueerd. Er zijn nog geen vervolgspraken gemaakt

Er wordt aan gedacht om in de gemeente een meldpunt te realiseren dat ondergebracht kan worden bij het ZorgLoket. Samen met meldingen betreffende huiselijk geweld kan het ZorgLoket dienen als een algemeen meldpunt overlast. Op die manier zouden alle meldingen met betrekking tot zorg, overlast en problemen op één punt gedaan kunnen worden.

8.8.3. Beleidsuitvoering

Uitvoering centrumgemeente Groningen in samenspraak met de gemeente. De inpassing in het ZorgLoket zal verder onderzocht moeten worden. Met betrekking tot bereikbaarheid en kennis en vaardigheden van de persoon of personen die het meldpunt moeten gaan bemensen zal nagegaan moeten worden wat haalbaar is.

Verdere uitvoering zal meegenomen worden in de nota lokaal gezondheidsbeleid.

8.8.4. Financieel kader

De middelen van het Rijk voor de OGGz gaan naar de centrumgemeente Groningen. Er zullen afspraken gemaakt moeten worden over het inzetten van de middelen. Onderzocht moet worden een mogelijke samenwerking met Lentis (voormalig GGz).

8.9. Prestatieveld 9: Ambulante verslavingszorg

Dit prestatieveld betreft de activiteiten die zich enerzijds richten op de verslaafde en anderzijds op het tegengaan van de effecten van de verslaving door:

- ambulante hulpverlening aan verslaafden gericht op verslavingsproblemen en op preventie;
- bestrijding van overlast door verslaving.

In 2006 is een preventieproject verslaving uitgevoerd door Verslavingszorg Noord Nederland (VNN). Dit werd bekostigd uit een structurele bijdrage van het rijk onder de noemer preventief jeugdbeleid. In 2007 heeft de VNN opnieuw een aanbod gedaan om op preventie gerichte activiteiten uit te voeren. Op dit aanbod zijn we niet ingegaan. Het betrof wederom een éénmalige campagne. Er is voor gekozen om het komende jaar te kijken naar een meer structurele inzet van de VNN. Dit in het kader van zowel volksgezondheid als jeugdbeleid.

De gemeente Groningen ontvangt financiële middelen voor dit onderdeel en heeft een regiefunctie ook voor de gemeente Bedum. Met de gemeente Groningen en de VNN zal contact worden opgenomen welke structurele acties er in de gemeente Bedum ondernomen kunnen worden.

Verdere uitwerking zal worden meegenomen in de nota lokaal gezondheidsbeleid.

8.10. Prestatieveld 10: wonen, welzijn en zorg

8.10.1 Omschrijving beleidsveld

Dit prestatieveld is niet wettelijk voorgeschreven maar wordt toegevoegd omdat het zeer bepalend is voor het hele terrein van de Wmo. In dit prestatieveld wordt beschreven hoe ervoor wordt gezorgd dat mensen met beperkingen langer thuis kunnen blijven wonen en hoe de beleidsterreinen wonen, welzijn en zorg op elkaar afgestemd moeten worden. De behoefte aan aangepast wonen en wonen met zorg zal in de komende jaren toenemen als gevolg van de vergrijzing en dubbele vergrijzing (het steeds ouder worden van mensen), extramuralisering van verzorgingstehuizen, verpleegtehuizen en van de gehandicaptensector (project “Ons Stee” in Bedum) en extramuralisering van de geestelijke gezondheidszorg. Mensen die verzorging en verpleging nodig hebben zullen die thuis geleverd krijgen. Bij de bouw van huizen zal hiermee rekening moeten worden gehouden.

8.10.2. Bestaand en nieuw beleid

Gewezen kan worden op de eindrapportage “Pilot wonen met zorg” van de regio Groningen – Assen. Met het ondertekenen van een convenant wonen, welzijn en zorg Regio Groningen – Assen 2007 – 2010 (17 april 2007) brengen de partijen tot uitdrukking dat zij zich in willen inspannen om het “Uitvoeringsprogramma van activiteiten en pilots” daadwerkelijk tot stand te brengen. Het convenant rust op drie pijlers:

- activiteiten: dit zijn werkzaamheden die door de daarbij genoemde partijen uitgevoerd dienen te worden;

- pilots: het gaat hierbij om projecten waarin geëxperimenteerd wordt op het gebied van wonen, welzijn en zorg;
- lokale en regionale monitoring.

In het uitvoeringsprogramma staan vijf pilots beschreven, geordend naar de onderscheiden beleidsterreinen:

- Wonen: pilot 1 - blijvend in eigen huis.
- Welzijn: pilot 2 - vernieuwend aanbod welzijnsdiensten.
pilot 3 - verbetering leefbaarheid in kleine kernen.
- Zorg: pilot 4 - zorgvernieuwing via breedband
pilot 5 - breed onderzoek naar bovenregionale opvangfunctie voor mensen met een lichamelijke/verstandelijke beperking.

Deze pilots zijn verdeeld over de gemeenten. De gemeente Bedum is ingedeeld met Groningen (trekker), Ten Boer en Winsum voor de vierde pilot.

8.10.3. Beleidsuitvoering

Betrokken partijen zijn Gedeputeerde Staten van de provincies Groningen en Drenthe, de gemeenten, de Regio Groningen-Assen vertegenwoordigd door de voorzitter van de Stuurgroep en corporaties.

Binnen de gemeente is het onderdeel wonen bij de afdeling VROM een belangrijk punt van aandacht. Dit onderdeel zal regelmatig worden teruggekoppeld in de ambtelijke werkgroep wonen.

8.10.4. Financieel kader

Als potentiële financiers van de pilots worden genoemd: het rijk, de provincies, de Regio Groningen – Assen, andere gemeenten, zorgkantoren, verzekeraars en corporaties.